

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AARSPRØVEN OG AFGANGSPRØVEN

I

HORSENS LÆRDE SKOLE

I JULI 1857.

-
1. TORQVATO TASSO'S BEFRIEDE JERUSALEM. FØRSTE SANG. OVERSAT AF ADJUNCT V. I. S. BISTED.
 2. SKOLEEFTERRETNINGER AF RECTOR F. C. C. BIRCH.

HORSENS.

LOUIS KLEINS BOGTRYKKERI I KJØBENHAVN.

I.

TORQVATO TASSO'S
BEFRIEDE JERUSALEM.

FØRSTE SANG.

OVERSAT

AF

V. I. S. BISTED.

Gotfred modtager et Budskab fra Himlen, udvælges af Fyrsterne til
Overanfører, mønstrer Hæren og aabner Felttoget.

1.

Om fromme Vaaben er min Sang, om Helten,
Som frelste Herrens Grav af hedensk Vold,
Som snilde Raad udførte djærvt i Felten,
Hvis Iver ingen Hindring gjorde kold.
Forgjæves stred af Asiens Folk vel Hælvten,
Forgjæves stormed Helved mod hans Skjold;
Thi under Korsets Flag trods alle Færer
Gud lod ham føre hjem de tappe Skarer.

2.

Du, Musa, som paa Helikon ei fletter
Om Panden Laurens skrøbelige Krands,
Men hist blandt Himlens Chore herligt sætter
Om Hovedet en Ring af Stjerneglands,
Fyld du min Sjæl med himmelske Idrætter,
Tilgiv mig naadigt, om med jordisk Sands
En Krands jeg slynger om de høie Minder
Og vækker Lyst, som ei fra dig oprinder.

3.

Du veed, at Verden laaner villigst Øre
 Til Sangen, som fortryller ved sin Klang;
 At Sandhed maa sig Skjønheds Dragt iføre,
 Før den til Verdens Børn kan gaae sin Gang.
 Med Honning maa man Bægrets Rand berøre,
 Som gjemmer Lægedom for Barnets Trang,
 Og skuffet tømmer det nu Sundheds Bæger,
 Hvis Bund er bitter, medens Randen qvæger.

4.

Høimodige Alfons, som mig beskærmed
 Mod Skjæbnens Slag og i en sikker Havn
 Har trætte Pilgrim ført, der vildsom sværmed
 Paa sin af Livets Klipper knuste Stavn,
 Lad Sangen, som, mens du dig huldt mig nærmed,
 Jeg digted, prydes med dit stolte Navn;
 Imedens den om fremmed Stordaad taler,
 Prophetisk den din egen Fremtid maler.

5.

Naar eengang alle Christenhedens Riger
 Forsage Strid og slutte Broderpagt
 Og som et enigt Folk med Kraft bekriger
 Til Lands og Vands den fule Hedningmagt,
 For dig hver Fyrste Herskerpladsen viger,
 Dig bliver Hær og Flaade underlagt.
 Thi rust dig Gotfreds Gjerning at fuldføre,
 Og mens du væbner dig, min Sang du høre!

6.

Sex Aar var gaaet, siden Christenhære
 Drog ud paa hellig Ledingsfærd i Øst.
 Nicæa faldt ved Storm; med List og Ære
 De Antiochia tog, paa syrisk Kyst.
 Mod talløst Perserfolk i Kampe svære
 Forsvared de den dyre Vaabenhøst.
 Endnu Tortosa blev med Sværdet taget,
 Da standsed Vintrens Komme Vaabenbraget.

7.

Dog kun til Vaaren spredtes Krigerstimlen,
 Og snart var udtømt Vinterskyens Regn;
 Da skued han, som throner, hvor i Himlen
 Om Lysets Kilde Straaler staae som Hegn.
 Saa høit ophøiet over Stjernevrmlen
 Som denne over Helveds Afgrundsegn,
 Han skued ned paa Jord, og for hans Øie
 Det vidt Adspredte maa sig sammen føie.

8.

Og da hans Blik hen over Syrien vauker,
 Paa Christi Stridsmænd hviler det især,
 Og dette Blik, som prøver Hjertets Tanker
 Og skuer lønligst Attraa i Enhver,
 Seer, at i Fromhed Gotfreds Hjerte banker
 For Herrens Land at frie fra Tyrkens Sværd,
 At, fuld af Tro, han jordisk Magt og Ære
 Mod dette Maal kun agter Tant at være.

9.

Men og han seer, at Balduin kun tænker
 Paa verdslig Magt og Høihed selv at naae;
 At Tancred i en haabløs Elskovs Lænker
 Kun sukker efter Gravens Fred at faae;
 At Bohemund sin hele Omsorg skjænker
 Sin nye Stat, at den kan varigt staae;
 Thi han i Antiochia rastløs virker;
 Han giver Love der og bygger Kirker.

10.

Mens al hans Tanke dette Kald tilhører,
 Ham lyster ei at gaae i Strid paany,
 Men i Rinaldo derimod sig rører
 En fyrig Lyst til Kamp og Vaabengny;
 Ham ikke Guld, ei Kronens Glands forfører,
 Men vel ustyrlig Higen efter Ry.
 Hans Sjæl i Øret er, naar Welf beretter
 Om svunden Olds Bedrifter og Idrætter.

11.

Og Gud, som alle disses Tanker kjender
 Og veed, hvad der i dybest Løndom boer,
 Af Engleskaren Gabriel udsender,
 Den Anden i det første Himmelchor,
 Inellem Gud og hans udvalgte Venner
 En sanddru Tolk for helligt Budskabsord:
 Til Mennesket han Guds Befaling bringer
 Og med dets Bøn igjen til Gud sig svinger.

12.

„Stig ned til Gotfred“, saa Gud Englen byder;
 „Sig i mit Navn, hvi Hæren ei gaaer frem,
 Hvorfor den lange Stilstand ei den bryder
 Og iler at befrie Jerusalem.
 Han samle Raadet; dem, som Hvilen fryder,
 Han spore til Bedrift og føre dem!
 Som jeg udvælger ham, paa Jorden alle
 Hans Ligemænd vil ham til Hersker kalde.“

13.

Hvad Herren bød, flux Gabriel opfylder,
 Og sin usynlige Gestalt i tætt.
 For Støvets Øie synlig Luft han hyller.
 En Skabning, som af Menneskenes Ætt,
 Med Ansigtstræk og Lemmer han fremtryller,
 Forklaret dog ved himmelsk Majestæt.
 Han synes Yngling, næsten Barn af Alder,
 Men Straaleskjær om Barnelokken falder.

14.

Paa Vinger, skinnende med gyldne Rande,
 Som aldrig trættes, svæver han med Iil;
 Igjennem Skyer, over Havets Vande
 Han kløver Luften, hurtig som en Piil.
 Nu sænker han sig brat mod Jordens Lande
 Og hilser dem fra Gud med huldrigt Smiil.
 Først over Libanons sneedækte Toppe
 Paa strakte Vinger holder han sig oppe.

15.

Og atter mod Tortosas lave Strande
 I stadig Dalen Flugten nedad gik.
 Halvt steg alt Solen frem af Østens Vande,
 Halvt skjulte den i dem sit Flammeblik;
 Dens første Straale kysser Gotfreds Pande,
 Der beder fromt, som længst det var hans Skik;
 Og mens i Morgenskjær han Herren priser,
 Med større Glands sig Englen for ham viser.

16.

Og Himmelbudets Stemme naaer hans Øre:
 „See, Vintrens Tid, som Kraften holdt i Buur,
 Er endt, og Vaaren smiler; hvorfor føre
 I end ei Folket frem mod Jorsals Muur?
 Forsaml dit Raad; prøv Hjerterne at røre;
 Lad Sønnen brydes af ved Krigens Luur!
 Gud vil, at du skal over Hæren byde;
 Frivilligt Fyrsterne dit Bud vil lyde.

17.

Guds Bud forkynder jeg; han selv mig sender
 For sikkert Seiershaab at skjænke dig.
 Saa brug den Magt, han gav i dine Hænder,
 Med dobbelt Iver, som det sømmer sig!⁴
 Saa taler Englen og tilbage vender
 Til Aanders lyse Hjem i Himmerig.
 Men Herrens Ord og Himlens Glands for Støvet
 Er fast for mægtig; Gotfred stod bedøvet.

18.

Men da han, fattet, Ordet ret besinder,
 Forstod, ved hvem det lød, fra hvem det kom,
 Hans Mod er bleven Ild, al Tvivl forsvinder,
 Og snart, snart skal fuldbyrdes Herrens Dom.
 Ei stolt han bryster sig, fordi Gud finder
 Ham fremfor Andre værdig; stedse from,
 I Herrens Villie Goffreds Villie brænder,
 Som Gnisten sig i Flammekysset tænder.

19.

De spredte, dog ei langt bortfjernte Venner
 Til Møde beder han at samle sig,
 Dem Brev paa Brev og Bud paa Bud han sender,
 Og Raad og Bøn han parrer viselig;
 Og Ord, som Lyst i bolde Hjerter tænder,
 Og Ord, hvorved den Dorske skammer sig,
 Han veed at finde; steds han saa det mager,
 At han paa een Gang tvinger og behager.

20.

Did alle Høvidsmænd og Kæmper ginge,
 Kun Bohemund gjør ikke fælleds Sag.
 Tortosa med en Teltby de omringe,
 Thi Faa kun rummer Byen under Tag.
 Af Fyrsterne en herlig Flok til Thinge
 Der stevned nu paa den bestemte Dag;
 Der Gotfred først sin Sjæl for dem udgyder;
 Hans Blik er ædelt, klart hans Stemme lyder:

21.

„I Herrens Stridsmænd, hvem han selv har kaaret
 Til med jert Sværd at hele Kirkens Brøst
 Og sikkert paa sin Almagts Arm har baaret
 Trods Storm og Fjendevold til denne Kyst,
 Hvem han har staaet bi og Seir beskaaret,
 Saa Fjendeland I tog i blodig Dyst,
 Saa Korsets Tegn blev snarlig gjenoprettet,
 Hvor Herrens Navn forlængst var plat forgjettet!

22.

Hvad var vort Øiemed, hvad mon vi søgte,
 Da vi drog bort fra Viv, fra Børn og Land,
 Da vi paa vilden Hav med Faren spøjte
 For fjernt i Øst at tænde Krigens Brand?
 Dog vel ei blot et snart henveiret Rygte,
 Ei Fyrstendømmer paa barbarisk Strand?
 En usel Krands vi da har jaget efter,
 Til Sjælsens Tab forødet Blod og Kræfter.

23.

Nei, men det Maal, hvortil vi alle stunde,
 Er Herrens Stad, og Medet for vort Tog
 Var jo at læge Christenhedens Vunde
 Og frelse Troens Land af Vantroes Aag;
 I Zions Stad en christen Stat at grunde,
 I Verdens vilde Larm en fredlyst Krog,
 Hvor fromme Pillegrim i Fred ved Graven,
 Hvor Herren laa, kan lægge Vandringsstaven.

24.

Alt nok af Farer Ledingsfærden bragte;
 Fuldt op af Møie, lidt af Roes vi vandt,
 Men Intet var udrettet, hvis forsagte
 Vi standsed her og drog mod anden Kant.
 Forgjæves blev Europas Kræfter lagte
 I Krigens Vægt, forgjæves Blodet randt,
 Hvis ei til Magt det stærke Vaabenrøre,
 Men kun til større Afmagt skulde føre.

25.

Thi den, som stifte vil en Stat, han bygger,
 Hvis ene jordisk Magt han stoler paa,
 Ei hvor i hedensk Aag, i Vantroes Skygger
 Han af sit Folk, sin Tro kun finder Faa;
 Hvor Grækerfyrstens Venskab ei betrygger,
 Hvor Vesterlandets Arm ham ei kan naae;
 Thi der hans Bygning vilde snarlige rave
 Og i Ruinen Stifteren begrave.

26.

At Tyrker vi og Perser holdt i Ave,
 At selv det stolte Antiochia faldt,
 Var ei vor Daad, men ikkun Herrens Gave,
 Thi underfuldt han hjalp os overalt.
 Men, hvis med Gaven andet Med vi have
 End det, hvortil os Giveren har kaldt,
 Da frygter jeg, han lader snart os alle
 Til Spot for Verden fra vor Høihed falde.

27.

Ak, lad os dog ei Herrens Gaver spille,
 Ei til vanhellig Gjerning bruge dem!
 Det Værk, som flød af from Begeistrings Kilde,
 I samme Aand til Enden skride frem!
 Nu, da der virkes kan, hvis kun vi vilde,
 Da Tiden til vor Gjerning er beqvem,
 Lad os med raske Fjed til Zion drage
 Vort Maal at naae! Hvad holder os tilbage?

28.

I Folkets Fyrster, jeg besværges eder
 — Og Nutid Fremtid høre mine Ord,
 I Himlen selv skal høres, hvad jeg beder —;
 Hvis end I tøve, da for vist jeg troer,
 I større Hindringer jer selv bereder;
 Thi nu er Øieblikkets Fordeel stor,
 Men, hvis der nøles, sikkert jeg bebuder,
 Ægypten stevner hid paa sine Skuder.“

29.

Han taug; en Mumlen gjennem Kredsen bølger,
 Men Petrus Eremita, han, som var
 Det første Korstogs Skaber og nu følger
 Med Hæren, i hvis Raad han Sæde har,
 Han udbød nu: „Tidt Sandheden sig dølger
 I Taageslø; her er den soleklar.
 Til det, som Gotfred stillede klart for Øie,
 Et velmeent Raad jeg agter kun at føie.

30.

Hvis jeg bedømmer ret den Tort, de Trætter,
 Som I har lidt og yppet vexelviis,
 Den Tvedragts Aand, som intet Stort udretter,
 Men tidt gav halvgjort Gjerning slet til Priis,
 I een Grundaarsag da jeg Kilden sætter
 Til al Splidagtighed og Tidsforliis:
 I Magtens lige Deling mellem Flere,
 Som hver vil Sit og Ingen respectere.

31.

Naar ei der er en Enkelt, som bestemmer
 Med Magtbud Pligt og Dont for Hver især,
 Som ædel Daad belønner, Udaad skræmmer,
 Da løsnes Baandet i den hele Hær.
 Føi til eet Legem da de skilte Lemmer,
 Giv det et Hoved, som kan herske der;
 Ja lad en Enkelt eders Hersker være,
 Beklædt med Kongens Myndighed og Ære!“

32.

Den Gamle taug. O, hvilket Hjerte lyder
 Ei gjerne Dig, du Aandens milde Vift,
 Som gennem Peters Ord til Hjertet bryder
 Og der indpræger dem med Flammeskrift!
 Du vifter bort Naturens, Vanens Lyder,
 Ærgjerrigheds og Herskesyges Drift,
 Saa Welf og Vilhelm Byrd og Høihed glemme,
 Og først de give Gotfred deres Stemme.

3.

Og Alle stemte saa. De Gotfred give
 Til Raad og Handling uindskrænket Magt.
 Han Fredsbetingelser kan foreskrive
 Og lede Krigen, som det er hans Agt.
 De Mænd, som nys stod ham ved Siden, blive
 Som Redskab nu hans Villie underlagt.
 Knap det besluttet var, før Rygtet bringer
 Alverden Nys derom paa rappe Vinger.

34.

Og Hæren hylder ham, da han fremtræder,
 Med vældig Jubel efter krigersk Skik.
 Ved Gotfreds Valg til Drot Enhver sig glæder,
 Han hilser dem igjen med venligt Blik;
 Men da man ham har bragt pligtmæssig Hæder
 Og Hjerte-Hyldest, som til Hjertet gik,
 Befaler han den hele Hær at møde
 Til Mønstring inden næste Aftenrøde.

35.

Da næste Sol sin Hilsen Jorden bringer
 Meer end sædvanlig straaleric og klar,
 Dens første Purpur alle Hærens Klinger
 Alt under Fanerne forsamlet har;
 Hen over Sletten hele Linien svinger,
 Hver Mand i den sin bedste Rustning bar;
 Mens Rytteri og Fodfolk særskilt drager
 Forbi ham, Gotfred dem i Øie tager.

36.

Du Sjælens Evne, som kan tro bevare
 Og ordne, hvad i Lethes Bølger flød,
 Hjælp mig at nævne nu hver enkelt Skare
 Og Fyrsterne, som over Folket bød!
 Hjælp mig de gamle Skikkelser at klare,
 At de maae stige frem af Glemsels Skjød!
 Læg dine rige Skatte paa min Tunge,
 Lad mig for alle Tider dem udsjunge!

37.

I Spidsen Frankrigs Sønner fremad brøde,
 Dem Kongens Broder Hugo kaared sig,
 Hvor Isle de France's gyldne Marker gløde,
 Og fire Floder gjøre Mulden rig.
 De gjæve Kæmper, siden Hugo døde,
 Guldliliebanret fulgte redelig,
 Af Clotar ført. Han dem erstatted Savnet:
 En herlig Ridder; kongeligt er Navnet.

38.

Vel tusind Hestfolk var de, klædt i Plader.
 Den næste Fylk er hiin fuldkomment lig:
 De samme Rustninger i tætte Rader;
 Ved Intet de fra hine skille sig.
 Normanner var det; Robert som en Fader
 Sin Hjemstavns Sønner leder selv i Krig.
 Næst dem to Folkehyrders Banner bølger,
 Vilhelms og Ademars, og Folket følger.

39.

Tilforu de havde Præstekjolen baaret,
 Nu havde de med Brynien byttet den.
 Alt under Hjelman voxed yppigt Haaret,
 Og tunge Slagsværd hang ved deres Land.
 Den Første i Orange havde kaaret
 Sig firehundred vaabenføre Mænd;
 Fra Puy den Anden samme Antal bringer,
 Som Sværlæt med den samme Lethed svinger.

40.

Foran Bouillonske Stridsmænd Balduin rider:
 Sin og sin Broders Skare fører han.
 Da Gotfred nu for hele Hæren strider,
 Den mindre Flok han selv ei føre kan.
 Nu Chartres's Greve med sit Corps fremskrider,
 En tapper Riddersmand af høi Forstand.
 Med firehundred Ryttere han drager,
 Tredobbelt Styrke Balduin ledsager.

41.

Den høie Welfes Banner er det næste,
 En Mands, hvis Lykke svarer til hans Mod.
 Hans Fader var et Skud af Huset Este,
 En gammel Slægt af ægte Romerblod;
 Men tydsk af Navn, han har i Tydskland Fæste,
 En Podeqvist paa Welferstammens Rod.
 Hans Folk i Kærnthén og ved Donau lever,
 Hvor før der boede Ræterfolk og Svever.

42.

Sin Moders Arv han mægtigen udvider:
 Ved stolte Krigsbedrifter voxer den.
 Der boer et Folkefærd, som tappert strider
 Og følger ham, var det i Døden end.
 Om Arnens Ild de strænge Vintertider
 I muntert Vennelag gaae hurtigt hen.
 Af dem femtusind Mænd fra Tydskland stevned,
 Men neppe Trediedelen Sværdet levned.

43.

Nu kom de blonde Folk, som boe ved Havet,
 Imellem Frankers og Germaners Land,
 Hvis Hjemstavn, rigt med Korn og Qvæg begavet,
 Beskylles trindt af Maas og Rhinens Vand,
 Og Øbeboerne, som sig har gravet
 Et Værn af Diger paa den flade Strand;
 Thi ei blot Skibe sluge Havets Vande
 Og Kjøbmandsgods, men stundom hele Lande.

44.

Totusind Mand af dem eet Corps kun danner,
 Og over det en anden Robert staaer.
 Dernæst en noget større Flok Britanner
 Med Vilhelm, yngre Søn af Kongen, gaaer.
 Og under disse Bueskytters Banner
 Der strider Folk, hvis Land mod Polen naaer,
 Dem Irland fra de mørke Skove sender,
 Et umildt Folk, som boer, hvor Jorden ender.

45.

Nu Tancred kom. Med ham at lignedes taaler
 Rinaldo kun. Som ingen Anden stred
 Med større Mod, sig Ingen med ham maaler
 I Skjønhed, Ridderfærd og Dannished.
 Ei uden Skygge dog hans Minde straaler:
 Det mørknes af en daarlig Kjærlighed,
 Som, midt i Kampen af et Blik oprundet,
 I Smerten selv har Kraft og Næring fundet.

46.

Der siges, Tancred efter Nederlaget,
 Som Persiens Folk ved Frankersværdet led,
 Da han omsider seirrig, træt af Slaget,
 Lod slagne Fjende flygte bort i Fred,
 Udmattet af Besvær, af Tørsten plaget,
 Gik for at svales til et lønligt Sted,
 Hvor, skjult af Træer, med græsrig Bred en Kilde
 Ham venligt indbød til sin Tørst at stille.

47.

Da pludselig en hedensk Mø han skuer,
 Hvem samme Trang til Kilden havde bragt.
 Kun Panden synlig er og Øiets Buer;
 Førøvrigt er hun skjult i Pantserdragt.
 Vidunderligt! Et Blik — og strax opluer
 I ham en Elskovsgnist med selsom Magt,
 Og, neppe født, alt høit sig Amor svinger
 Og med sin Piil den stolte Helt betvinger.

48.

Hun greb sin Hjelm og havde Sværdet draget,
 Da der sig nærmed Mænd af Korsets Hær.
 Saaledes standset og til Flugt nødsaget,
 Sin Fange maa hun efterlade der.
 Men Tancred har dog hendes Billed taget
 Med i sin Sjæl; hun er ham stedse nær;
 Og Mødets Stund og Lundens Træer og Kilden
 Staaer altid for hans Blik og nærer Ilden.

49.

Hans Qvaler i hans Aasyn stode malte;
 Det viste klart en haabløs Elskovs Brand.
 Hans Blik var vendt mod Jord, og Suk, halvt qualte,
 Med Smertens Dug befugted Øiets Rand.
 Vel ottehundred Mænd hans Skare talte
 Hist fra Campaniens underskjenne Strand,
 Naturens Mesterværk, fra hine Egne,
 Som Tyrrens Bølger elskovsfuldt omhegne.

50.

Tohundred Grækersønner frem nu sprænge
 I lette Dragter, uden Jernets Tvang.
 Ved deres Sider krumme Sabler hænge,
 Paa deres Rygge Piil og Bue klang.
 De vingelette Heste neppe trænge
 Til Foder; ingen Vei er dem for lang.
 Til Flugt og Angreb er de lige rede
 Og kæmpe selv paa Flugt, mens de sig sprede.

51.

Tatin dem førte. Ene han var draget
 Af Græklands Fyrster hid i hellig Krig.
 O feige Græker! mon ei Vaabenbraget
 Ved dine Grændser hørtes tydelig?
 Hvi sad som ved et Drama du ved Slaget
 Og saae, hvor Lykken vilde vende sig?
 Hvis Trældom er din Lod, beklag dig ikke;
 Du har fortjent den bittre Kalk at drikke.

52.

Sidst kom de Riddersmænd, hvis Navne skinne
 Med herligst Glands. Paa Eventyrers Viis
 De flakked viden om for Ry at vinde,
 Var Krigens Lyn og Asiens Tugteriis.
 I Argo's Mænd! nu falmer brat jert Minde.
 Og, Arthur! Sagn og Digt til dines Priis;
 Thi mat mod disses Ry er Fortids Ære.
 Hvo kan vel dem en værdig Fører være?

53.

Dudo af Consa var det. Da man mener.
 Det er for svært at veie Byrd og Dyd,
 Man om den meest Erfarne sig forener,
 Som prøved Alt og kjender Nord og Syd.
 Med Mandens Alvor, Mod og stærke Sener
 Forbinder han alt Sølvhaarets Pryd.
 Den dybe Skramme ham ei ilde klæder,
 Den vidner synligt om Bedrift og Hæder.

54.

Iblandt de Første sees Eustaz hvis Dyder
 Gjør ham sin høie Broder Gotfred værd,
 Gernand hvis Fader over Norrig byder,
 Og som har Kongenavnets Storhed kjær;
 Med Engerlan, som gammel Hæder nyder,
 Roger af Balnaville rider her;
 Af Hærens Ypperste desuden var der
 Gentonio, Rimbald og to Gerharder.

55.

Ubald skal mindes, Glemsel ei udslette
 Lancasters Hertugsøn, som Rosmund hed.
 Ei tør Toscanas Søn jeg her forgjette,
 Obizzo, som for Eftermæle stred,
 Ei sidst de tre lombardske Brødre sætte,
 Ved Navn: Achilles, Sforza, Palamed.
 Og Helten Otto, som i Skjoldet svinger
 Et Barn, som nøgent ud fra Slangen springer.

56.

End lever Guascos og Ridolfos Minde,
 Ei Guido og hans Navne glemmes kan,
 Ei Eberhards og Gerniers Roes skal svinde
 I utaknemlig Glemsels Skyggeland.
 En Plads i Sangen I skal ogsaa finde,
 Gildippe, Odoardo, Viv og Mand,
 Som selv i Krig hinanden ei vil savne;
 Thi skal ei Døden skille eders Navne.

57.

Hvad Amor dog er en fortrinlig Lærer:
 Til Skjoldmø danner han den væne Viv.
 Hun følger Manden, og een Skjæbne bærer
 Pas samme Sværdsod begge Magers Liv:
 Den samme Vunde begges Kraft fortærer,
 Og begge træffes af den samme Kniv;
 Tidt lider hun, naar han sit Blod udgyder,
 Igjennem hendes Saar, hans Sjæl henflyder.

58.

Af Ridderne, som her i Marken stode,
 Kan ingen dog Rinaldo's Hæder naae.
 Et Ungdomsmod der i hans Aasyn boede,
 Som Alles Øie henrykt hviled paa.
 Hans Vaar var nys begyndt, og knap man troede
 At finde Blomst, hvor alt man Frugter saae.
 I Pantser klædt, han synes Mars, som truer,
 Men lægger han sin Hjelm, man Amor skuer.

59.

Ham fødte Bertholds fagre Viv Sofie,
 Og mod hans Vugge Etsches Bølge slog;
 Dog, fast før Purken havde glemt at die,
 Mathilde som sit Barn ham til sig tog.
 I Statskunst vilde hun ham selv indvie,
 Og ved sin Side ham til Mand opdrog,
 Til Krigens Luur, som gjalded høit i Østen,
 I Ynglingsjælen vakte Krigerlysten.

60.

Da flygted ene han til fjerne Steder
 Ad ukjendt Vei — knap var han femten Aar — ;
 Ægæerhavet og de græske Stræder
 Tilbagelegger han og Hæren naaer.
 En herlig Flugt! Den unge Flygtnings Hæder
 Som Mønster end for Efterslægten staaer.
 Alt tre Aar var han med, og ikkun svage
 Var endnu Dunene paa Heltens Hage.

61.

Da Rytteriets Skare var passeret,
 I Spidsen for Fodfolket Raimund skred,
 Som ved Garonne i Toulous regjered,
 Fra Pyrenæers Fod til Havets Bred.
 Et Corps, vel rustet, vel disciplineret,
 Af fire Tusind om hans Banner stred,
 Et haardført Folk; og ingen Drot man finder,
 Som større Mod og Kyndighed forbinder.

62.

Til Striden Stephan af Amboise leder
 Femtusind Krigere fra Blois og Tours.
 Skjøndt mægtig Glands de svære Brynier spreder,
 Dog Folket ei til Krigens Møie duer.
 Et yppigt Land og rigt paa Yndigheder
 Kun fostrer Folk af fredelig Natur.
 Med ilter Hu til Kamp de fremad drage,
 Men snart de give tabt og blive spage.

63.

Som Capaneus for Thebens Stad at hæрге
 Med trodsig Mine stormer frem Alkast.
 Han bringer fra Helvetiens høie Bjerge
 Sextusind Mænd, et Folk saa djærvt og hvast.
 Der havde formet til et ædelt Væрге
 Det Jern, som fured Mulden uden Rast;
 Og Haanden, som tilforn kun Hjorden røgted,
 At løfte nu mod Konger ei de frygted.

64.

Dernæst man seer Sanct Peters Flag udfolde
 Med Diadem og Nøgler sig mod Sky.
 Syvtusind Mænd med blanke Sværd og Skjolde
 Drog under det at frelse Herrens By.
 Til Høvding kaldt af Gud, Camil, den Bolde,
 Besluttet Romas Hæder at fornye
 Og vise, kun i Krigstugt Latiums Kriger,
 Men ei i Mod for sine Fædre viger.

65.

I herlig Orden alle Hærens Skarer
 Var mønstret nu. For Gotfred trine frem
 De første Høvidsmænd; han aabenbarer
 Sin Tankes Raad og saa tiltaler dem:
 „Naar Sol imorgen Nattens Mulm opklarer.
 Vi haste frem at naae Jerusalem
 Saa tidligt, at vi staae for Stadens Porte,
 Naar Fjenden end os tænker langveis borte.

66.

Os Seiren vinker gjennem Kampens Hede;
 Thi ruster jer til Toget uden Gru!“
 Den Vises tillidsfulde Ord udbrede
 Nyt Mod og Seiershaab i Alles Hu;
 Til Opbrud hele Hæren alt er rede,
 Og længselsfuldt Aurora ventes nu.
 Dog — Gotfred skuer grant; tryg er han ikke,
 Skjøndt klog han dølger det for Alles Blikke.

67.

Et Budskab bragtes ham fra sikker Kilde:
 Ægyptens Konge med en vældig Magt
 Alt drog mod Gaza uden Tid at spille
 At overrumple Syriens Grændsevagt.
 En dristig Daad ham aldrig hued ilde,
 Han neppe standser raadvild og forsagt.
 Dog Gotfred Raad mod denne Fare kjender;
 Henrik, den troe Herold, han flux udsender.

68.

„Jeg vil,“ saa var hans Ord, „at du skal seile
 Strax paa et hurtigt Skib til Hellas's Strand.
 Der staaer (saa skrev en Ven, der ei kan feile,
 Der stedse raaded mig med høi Forstand)
 En Fyrstesøn, der vil til Æren beile
 Med os og end ei fandt sin Overmand.
 Med ham en talrig Skare Kampen vinker
 Fra Danmarks Land, hvor Polens Stjerne blinker.

69.

Da Græklands Drot vist søger ham at vinde
 Ved vante Kneb og Alt at mage saa,
 At denne Helt faaer anden Daad i Sinde,
 Hvis ei han vil til Hjemmet atter gaae,
 Saa skal i mit Navn du ham kraftigt minde,
 At kun i Samfund vi vort Maal kan naae;
 Ja sig ham, brave Svend, at vi ham vente,
 Kun ved at ile kan han Ære hente.

70.

Du følger ham ei hid; nei, du forbliver
 Hos Græklands Drot, som loved Bistand stor.
 Paa denne Hjælp, jeg vil, du kraftigt driver;
 Han tør ei bryde, hvad han helligt svor.
 Et Brevskab end Gesandten Gotfred giver
 Med Fuldmagt og med venlig Hilsnings Ord;
 Him tager Afsked og paa Stand bortiler.
 Først nu har Gotfred Ro; hans Tanke hviler.

71.

Knap Solen frem af Østens Porte bryder
 Den næste Dag, før alt af Trommers Larm,
 Trompeters Skrald den hele Leir gjenlyder,
 Og Gjenlyd svarer i hver Krigers Barm.
 Ei Jorden saa ved Tordnens Brag sig fryder,
 Naar Luften trykker, tør og lummervarm,
 Som hver en Krigers Sjæl til Jubel stemmes,
 Saasnart den muntre Krigsmusik fornemmes.

72.

Hver Stridsmand hyller sig med ildfuld Iver
 I Rustningen, som dækked ham saa tidt
 Paa Kampens Dag; fuldt rustet han begiver
 Sig til sin Høvdings Post med iilsomt Skridt.
 Nu hele Tropestyrken ordnet bliver,
 Nu lade Fanerne de vifte frit.
 Det store Hovedbanner forrest vaier
 Med Korsets høie Tegn som Pant paa Seier.

73.

Og alt som Solen stiger, meer den brænder
 I Sværd og Pantser blinke Lyn paa Lyn;
 Det stærke Flimmerlys, som Staalet sender.
 Fast nøder til at rynke Øiets Bryn.
 Med tusind Gnister Luften trindt sig tænder,
 Et Ildhav lig, et vældigt Flammesyn;
 Stridshesten vrinsker, Sværd og Landse klirrer,
 En vild Accord, som Alles Sands forvirrer.

74.

Da muligt hist og her et Baghold stikker,
 Paa Chefens Bud det lette Rytteri
 Er ilet forud for at gjøre sikker
 Armeens Gang, ransage Vei og Sti.
 Dertil Sapeurerne han forud skikker
 For Veien trindt fra Hindringer at frie,
 Udfylde snart, snart sløife og borthugge
 Buskads og Krat, som Gjennemgangen lukke.

75.

Nu Hedningens forbundne Magt maa vige,
 Og ingen Borg er sikker bag sin Vold,
 Og steile Bjerge, Skove, stride Strømme
 Mod Korsets Hær er et brøstfældigt Skjold.
 Naar Flodens Drot sin Bølges Herredømme
 Udvider brat, hvo byder ham da: Hold!
 Naar over Bredderne den grumme Herre
 Fremstormer vildt, hvad kan ham Veien spærre?

76.

I Tripoli, hvis Mure sluttet inde
 Soldater, Sværd og Guld i Overflod,
 Dog nogen Modstand ventede man at finde,
 Men Kongen tør ei trodse Hærens Mod.
 Godvilligt Landet tog imod sin Fjende:
 De sendte Gotfred Gaver, gjorde Bod,
 Og med de Fredsvilkaar, som ham behage,
 I Underdanighed til Takke tage.

77.

Fra Seirs Bjerg, som op mod Skyen higer
 Og rører Jorsal med sin Fod mod Øst,
 En Christenskare ned til Sletten stiger
 Af Qvinder, Mænd og Børn; med haabfuld Lyst
 De bringe Gaver til den christne Kriger:
 Kjært er dem Synet af ham, kjær hans Røst
 Og ny hans Vaabens Form. En sikker Fører
 Fik Gotfred her, som Christi Tro tilhører.

Ad lige Vei han stedse Hæren leder
 Langs Kysten hen; thi Hjælpeflaaden nær,
 Det veed han, holder sig til Havets Bredder
 Og lover Overflod den ganske Hær.
 Den bringer nok af Krigsfornödenheder
 Og gjør, at kun for Korsets Mænd enhver
 Af Archipelets Øer sin Grøde høster,
 Og Skios Bjerg og Creta Druen kryster.

Ja, hist en taløs Sømagt Havet dækker,
 Taarnhøie Orlogsmænd og Skuder smaa;
 Fra Middelhavet bort den Tyrken skrækker:
 Til ingen Kant hans Skib kan sikkert gaae.
 Thi med Sanct Marcus's og Sanct Georgs Snekker,
 Som for Venedig og Ligurien slaae,
 Forened sig de engelske, de franske,
 De sicilianske og de nederlandske.

En fælleds Villie Flaadens Mænd forbinder
 Og snoer et trofast Baand fra Stavn til Stavn.
 I mange Havne den sin Ladning finder
 Til Bod for alle Landarmeens Savn.
 Da dennes Vei er fri og uden Hinder,
 Og Grændsen forsvarsløs, i Herrens Navn
 Den iler frem; thi Alles Hjerter gløde
 Af Længsel did at naae, hvor Herren døde.

81.

Men Fama, som Usandhed ofte melder
 Og stundom Sanlhed, fløi med den Besked,
 At samlet, seirrig Korsets Magt fremvælder,
 At Ingen standser Krigerskarens Fjed.
 Armeens Skarer nævner hun og tæller,
 Og hvad de Bedste virked, hvad de hed,
 Hun kjender grant. Med skummelt Aasyn truer
 Hun hiin Tyran, som Zion underkuer.

82.

De Farer, som os over Issen hænge,
 Tidt martre meer end Skjæbnens haarde Slag:
 Ved hvert et Mundsveir zittre Sjælens Strænge,
 Og Øret lytter ængstligt Nat og Dag.
 Igjennem Landet dumpe Røster trænge,
 I Stadens Hjerte boer der Sorg og Nag;
 Mens Undergangen alt paa Døren banker.
 I Kongens Sind der gjærer vilde Tanker.

83.

Kong Aladin har nylig Riget faaet,
 Og Kronen, tung af Kummer og Besvær.
 Hans Sind var grunt; men Aldren har formaaet
 At mildne noget dog hans grumme Færd.
 Nu, da han hører, Vestens Hær er naaet
 Til Staden alt, og Stormens Time nær,
 Hans Mistro vaagner op ved disse Rygter;
 Ei Fjenden blot, men og sit Folk han frygter.

Af modsat Tro bag Zions Mure tvende
 Befolkninger har nemlig fæstet Bo:
 Kun svagt er deres Tal, som Christ bekjende;
 Paa Muhamed de fleste Hjerter troe.
 Da Aladin fik Statens Roer i Hænde
 Og vilde herske der i varig Ro,
 Han Hedningfolket større Frihed skjænked,
 mens de Christne haardere han lænked.

Ved denne Tanke Sindets Grumhed vækkes
 Som af et Blund; ei meer han synes blid.
 Opirret han paany til Udaad ægges,
 Saa vild blodtørstig var han ingen Tid.
 Saadan af Vintren Slangens Ondskab svækkes,
 Om Somren dræber dog igjen dens Bid;
 Den tamme Løve faaer de gamle Griller
 Og raser atter vildt, naar man den driller.

„Jeg sporer sikkert Tegn paa nyfødt Glæde,“
 Saa taler han, „hos denne vantroe Træl.
 Jeg veed, han jubler kun, naar vi maae græde,
 Og af vort Vanheld blomstrer kun hans Held.
 Alt Rænkespindets Væv jeg seer dem træde;
 At ende brat mit Liv de tænke vel
 Og give Stadens Port i hines Hænder,
 Som ere vore Fjender, deres Venner.

87.

Det skal ei skeep, nei, jeg vil forekomme
 Den trædske Plan og mætte ret mit Had;
 Ved Moders Bryst skal døe den spæde Fromme,
 Ret Ingen slippe fra mit grumme Bad.
 Af deres Huse, deres Helligdomme
 Til Ligbaal tænder jeg en prægtig Rad.
 Ved Jesu Grav, imens han synger Psalter,
 Skal Præsten offres først paa eget Alter.“

88.

Saadan den onde Konge monne tænke.
 Dog paa sin grumme Lyst han lægger Baand;
 Men hvis de Skyldfræ han vil Livet skjænke,
 Af Feighed var det, ei af Fromheds Aand.
 Thi mens af Frygt han vilde Retfærd krænke,
 En større Frygt tilbageholdt hans Haand:
 Forligets Vei han tør ei brat afskjære,
 Ei tirre meer de seiersæle Hære.

89.

Da, hvad han vilde, Niddingen ei evned,
 Hans Ondskab maa til andre Midler tye:
 Med Jordan Bondens ringe Huus blev jævnet,
 Fra Mark og Landsby Flammer steg mod Sky.
 I brugbar Stand han ingen Gjenstand levned,
 Som loved Franken Næring eller Ly.
 Med Gift blev Bækkens rene Bølge blandet,
 Og Døden lurder nu i Kildevandet.

Saa bød hans grumme Kløgt. Nu han forstærker
Jerusalems Befæstning uden Rast.

Paa trende Sider har det stærke Værker,
Den nordre Side kun er mindre fast.

Saasnart han derfor Tegn paa Fare mærker,
Han bygger her en vældig Muur i Hast:
Hvad end der mangler, ved et Corps opveies
Af egne Tropper og af Mænd, som leies.

Anmærkninger.

Str. 4. Hertug Alfonso II. af Ferrara, Tassos Velynder og Velgjører, ved hvis Hof Digteren tilbragte de lykkeligste Aar af sit Liv. Tasso var født i Sorrento i det Neapolitanske 1544 og døde i Rom 1595. Ved Ferraras Hertughof tilbragte han Aarene 1565—1577. „Det befriede Jerusalem“ udkom første Gang i Venedig 1580.

Str. 15. Tortosa, forhen Orthosia, en By paa Syriens Kyst lige overfor Øen Ruad, paa hvilken fordum den phoeniciske Stad Aradus laa. Her var efter Tasso Gotfred af Bouillons Qvarteer paa det Tidspunkt, hvor han lader Sangen begynde.

Str. 39. Orange, i den gamle franske Provinds Dauphiné, svarer til en Deel af det nuværende Departement Vaucluse i Syd-Frankrig.

Le Puy, ligeledes i Syd-Frankrig, Hovedstaden i det gamle Vélay, nu i Departementet Haute-Loire.

Str. 52. Arthur, eller Artur, var ifølge gamle Sagn Konge i Bretagne i Begyndelsen af det sjette Aarhundrede, udførte store Bedrifter, erobrede flere Lande og samlede en Kreds af 24 Kæmper om sig, der under Navn af *Ordre de la Table ronde* (Ridderne af det runde Bord) spillede en stor Rolle i de gamle Heltesagn.

Str. 54. Balnavilla, Byen Bernaville i det nordlige Frankrig. Departementet Somme.

Str. 76. Tripoli, nu Tarablus, ved Middelhavets Kyst, omtrent 8 Mile Syd for Tortosa, en af Syriens største og smukkeste Stæder.

Str. 79. Sanct Marcus var Republiken Venedigs, og Sanct Georg Republiken Genuas (Liguriens) Skytshelgen.

II.

EFTERRETNINGER

OM

HORSENS LÆRDE SKOLE

FOR SKOLEAARET 1856—57.

AF

F. C. C. BIRCH,
SKOLENS RECTOR.

I. Examinier.

1. **Aarsprøven 1856** afholdtes fra 11te til 22de Juli overensstemmende med det i forrige Aars Skoleefterretninger meddelte Schema. Efter tilendebragt Prøve opflyttedes 6te Klasses 5 Disciple alle i 7de Kl., af 5te Klasses 7 Disciple 5 i 6te Kl., af 4de Klasses 10 Disciple 7 i 5te Kl., 3die Klasses 9 Disciple samtlige i 4de Kl., 2den Klasses 11 Disciple samtlige i 3die Kl. og af 1ste Klasses 16 Disciple 14 i 2den Kl.

2. **Afgangsprøven 1856.** Ifølge Ministeriets Bestemmelse i Skrivelse af 14de Juni foretoges den skriftlige Prøve her, ligesom ved de øvrige lærde Skoler, den 23de, 24de og 25de Juni. Den mundtlige Prøve, der overværedes af Undervisningsinspecteuren, afholdtes i Forbindelse med Skolens Aarsprøve i den i forrige Aars Program angivne Orden.

I Censuren over de enkelte Prøver deltog med vedkommende Lærere Undervisningsinspecteuren i skriftlig Latin, Græsk, Historie, Tydsk og Fransk, Pastor Boesen i Religion og Landinspecteur Kammerraad Ferslev i Matematik og Naturlære.

Til Prøvens 2den Del indstillede sig kun een Candidat, Henrik Christian Leunbach (19 Aar gammel), der havde underkastet sig Prøvens 1ste Del i 1854. De Charakterer, der tildeltes ham ved begge Prøvens Afdelinger, vare følgende:

Udarbeidelse i		Religion	<i>Ug.</i>
Modersmaalet	<i>Ug.</i>	Historie	<i>Ug.</i>
Tydsk	<i>Mg.</i>	Geographi	<i>Mg.</i>
Fransk	<i>Mg.</i>	Arithmetik	<i>Ug.</i>
Latin, skriftlig	<i>Mg.</i>	Geometri	<i>Ug.</i>
Latin, mundtlig	<i>Ug.</i>	Naturlære	<i>Ug.</i>
Græsk	<i>Mg.</i>	Naturhistorie	<i>Mg.</i>

Hovedcharakter: $\left\{ \begin{array}{l} \textit{Første Character} \\ \textit{med Udmærkelse.} \end{array} \right.$

Hebraisk *Mg.*

3. **Halvaarsprøven 1857** afholdtes fra 3die til 6te Februar paa samme Maade og omtrent i samme Omfang som i de nærmest foregaaende Aar.

II. Skolens Disciple.

Ved Afslutningen af forrige Aars Beretning var Disciplenes Antal 68. Foruden den ovenfor ansførte Candidat, der dimitteredes til Universitetet, bleve endnu 12 andre Disciple udmeldte af Skolen, dels før det nye Skoleaars Begyndelse dels i Løbet af samme, nemlig: H. V. Anchersen og H. Zahrtmann af 6te Klasse, O. Fabricius af 5te Klasse, H. A. Paludan, C. Monberg, J. C. Kjær, C. S. M. Anchersen, E. Søltoft og M. E. Ingwersen af 4de Klasse, S. C. Lerche og J. C. Kjærgaard af 2den Klasse og C. F. With af 1ste Klasse. Derimod ere 30 nye optagne, saa at Skolen for Tiden tæller 85 Disciple (48 indenbyes og 37 udenbyes), der efter den sidst afholdte Maanedscensur ere ordnede i de forskjellige Klasser saaledes,

som efterstaaende Liste udviser. Ved de nyoptagne er Fædrenes Navn og Stilling tilføjet i Parenthes.

VII Klasse.

1. C. J. Pedersen.
2. H. P. A. Lemming.
3. A. F. Mathiassen.
4. J. M. M. Grabow.
5. G. C. P. L. de Fontenay.
6. J. P. C. Stephansen.
7. R. N. F. Borch.
8. O. Schütte.
9. C. P. T. Knudsen.
10. E. V. Bøttger.
11. H. C. A. Lund.

VI Klasse.

1. T. Petersen.
2. S. C. Sørensen.
3. C. C. Ekeroth (Overlærer E. i Horsens).
4. H. R. E. Mygind.
5. E. A. T. E. Søeborg.
6. R. H. Gad (Provst G., Sognepræst til Stouby og Hornum i Aarhus Stift).

V Klasse.

1. N. H. Jørgensen.
2. O. S. F. Wolder.
3. C. C. Heide.
4. L. T. Mygind.
5. C. D. Danielsen.
6. J. P. Røwe.
7. J. C. Federspiel.
8. H. A. Hansen.
9. H. Jespersen (Herredsfoged for Hatting Herred J. i Horsens).

IV Klasse.

1. J. H. Leunbach (Pastor L., Sognepæst til Kattrup, Ørridslev og Tolstrup i Aarhus Stift).
2. W. C. Heggelund.
3. C. E. Jensen.
4. C. F. Brockdorf (ikke-studerende).
5. J. Paludan.
6. G. Glud (ikke-studerende).
7. J. R. Worm.
8. H. V. T. F. Bang.
9. V. Hansen-Mickdal (ikke-studerende).

III Klasse.

1. H. V. Jensen.
2. C. E. Paludan.
3. G. P. H. Borch.
4. L. Arntzen.
5. F. V. Grüner.
6. J. S. Røwe.
7. N. G. B. Møller (ikke-studerende).
8. P. Vogelius (ikke-studerende).
9. H. A. Koch.
10. H. Hjerrild.
11. C. C. Zahrtmann (ikke-studerende).
12. J. Schou (Pastor S., Sognepræst til Sandager og Holevad i Fyen).

II Klasse.

1. H. F. Paludan.
2. P. Tommerup.
3. C. Nielsen.
4. C. Ø. Bergenhammer (afgangne Pastor B., Sognepræst til Ulfborg og Raasted i Ribe Stift).
5. L. P. Fabricius.
6. F. C. E. Bay (Proprietair B. i Horsens).
7. H. C. Møller.
8. F. C. Buemann.
9. J. N. Zahrtmann (Pastor Z., Sognepræst til Hatting og Thorsted i Aarhus Stift).
10. R. S. F. Lihme.
11. J. Krøll.
12. H. Levy.
13. H. Crone.
14. G. V. Fussing.
15. W. U. Tornøe.
16. M. R. Fussing.

I Klasse.

1. A. E. Søeborg (Pastor S., Sognepræst til Klovborg, Tyrsting og Grædstrup i Aarhus Stift).
2. E. E. Arntzen (afgangne Pastor A., Sognepræst til Ølsted i Aarhus Stift).
3. P. S. Christensen (Tobakspinder C. i Horsens).
4. J. P. V. Møller (Møller og Gaardeier M. i Egeberg Mølle ved Horsens).
5. M. C. Nielsen (Husfæster Nielsen Thyrsted i Thorsted).
6. A. V. Kruse (Hyrekudsk Lieutenant K. i Kjøbenhavn).
7. J. G. Ibsen (afgangne Forpagter I. i Hedemølle ved Skanderborg).
8. H. A. Rosendahl (Pastor R., Sognepræst

til Urlev og Stenderup i Aarhus Stift). 9. P. V. Muth-Rasmussen (afgangne Organist M.-R. i Horsens). 10. A. B. Haas (Glarimester H. i Horsens). 11. H. A. I. Jensen (Landbruger Lauritzen i Thorsted). 12. J. A. H. Dændler (Blikkenslagermester D. i Horsens). 13. L. C. Hansen-Mickdal (afgangne Exam. jur. Proprietair Hansen i Braae). 14. H. A. Lemming. 15. G. V. Jensen. 16. J. C. A. Busch (afgangne Fuldmægtig B. i Sæby; Pleiefader Procurator Busch i Horsens). 17. R. C. E. Danielsen (Bødkermester D. i Horsens). 18. P. Thomsen, (Skibsfører T. i Horsens). 19. J. B. Kjær (Tømmermester K. i Horsens). 20. J. M. Vogelius (Boghandler V. i Horsens). 21. E. C. E. Crone (Proprietair C. i Braae). 22. J. Møller (Forpagter M. paa Bygholms Mølle ved Horsens).

III. Lærerpersonalet.

Under 12te August f. A. blev Overlærer ved Kolding lærde Skole Carl Emil Conradt Ekerøth allernaadigst forflyttet i lige Egenskab her til Skolen fra det nye Skoleaars Begyndelse at regne.

Under 22de September f. A. blev Cand. theol. Peter Jørgen Christian Scharling af Ministeriet constitueret til Lærer ved Skolen.

Ved fornævnte Constitution ophørte den hidtilværende Timelærer Cand. theol. Købke's Function ved Skolen.

Som Fortsættelse af de i tidligere Indbydelsesskrifter leverede Efterretninger om Skolens Lærere have de tvende ovennævnte, sidst ansatte af disse efter Opfordring meddelt

følgende Noticer af deres Levnetsløb til Afbenyttelse i nærværende Beretning.

Carl Emil Conradt Ekerøth, Søn af Juveler i Kjøbenhavn Johan Carl Ekerøth (født i Tjelmo ved Norrkøping) og Thomine Sophie Emilie f. Holm, er født i Kjøbenhavn d. 28de Juni 1814. Fra det femte til tolvte Aar undervistes han i Hjemmet af Katechet Zoffmann; da denne blev kaldet som Præst til Herstedøster, indsattes han i det v. Westenske Institut, hvorfra han dimitteredes 1832 og erholdt laud. ved Examen artium. At han ikke formedelst trange Kaar nødtes til at afbryde sin Skolegang og gaae over til anden Virksomhed, skylder han en Paa-rørende, Stadthauptmand og Kobbersmed J. Conradt, i hvis Hus hans Moder havde været optagen som Datter fra Barn af. Efter at have taget anden Examen forlod han sin oprindelige Bestemmelse, Theologien, og fulgte sin Tilbøielighed for Mathematik, hvilken Zoffmann havde fremkaldt og Svenningsen senere udviklet. Ved den polytechniske Lærestalt tiltalte han imidlertid fortrinsvis af Naturvidenskabernes og de tekniske Fag og tog i 1837 Examen i anvendt Naturvidenskab med *laud.* Efter endt Examen var han i flere Aar beskæftiget i tekniske Stillinger, indtil han d. 31te Decbr. 1841 blev constitueret som Lærer ved Viborg Cathedralskole under Rector Ingerslev, og saaledes atter kom til en Virksomhed, han havde begyndt og fortsat i 3 Aar i det v. Westenske Institut. Udnævnt til Adjunct i Viborg 1843, blev han 1851 udnævnt til Overlærer i Kolding, og i Aaret 1856, da Kolding Skole nedlagdes, ansattes han, efter Ansøgning, i samme Egenskab ved Horsens lærde Skole.

Peter Jørgen Christian Scharling er født den

5te Februar 1832 i Sorø, hvor hans Fader var ansat som Lector ved det daværende Akademi. Da denne imidlertid et Par Aar efter blev kaldet til Kjøbenhavns Universitet som Professor i Theologien, blev Hovedstaden for Fremtiden hans stadige Hjem. I sine Barndomsaar nød han sin Faders omhyggelige og kjærlige Undervisning, og saaledes forberedt blev han i sit 9de Aar indsat i Borgerdydskolen i Kjøbenhavn, som dengang bestyredes af nu afdøde Professor M. Nielsen. Da denne i Aaret 1844 nedlagde Skolens Bestyrelse, blev han optagen i Metropolitanskolen, hvor han i Aaret 1849 underkastede sig den for de udvidede Skoler indrettede Afgangsexamen, ved hvilken han erholdt første Character med Udmærkelse. Dels paavirket, under det daglige Samliv, af sin Faders Studier og Interesser saavel som af den fortrinsvis theologiske og geistlige Kreds, der dannede dennes nærmeste Omgang, dels tilskyndet af sit eget Gemyt og sin naturlige Aandsretning, valgte han nu det theologiske Studium. Han begyndte strax at besøge de theologiske Forelæsninger samtidigt med, at han forberedte sig til den filosofiske Examen. Denne bestod han i November 1850 med Charakteren „Udmærket godt“. Efter et skjønt og lykkeligt Studenterliv underkastede han sig i Sommeren 1854 den theologiske Embedsexamen, ved hvilken der blev ham tilkjendt Charakteren *laudabilis*. Sit første Candidataar tilbragte han i Kjøbenhavn; men da Livet her ei ret frembød ham den Friskhed og Fylde, han havde ventet sig, og da der just til samme Tid blev opslaaet flere Reisestipendier som ledige, saa vaagnede det Ønske hos ham at foretage en Udenlandsreise. Allerede som Dreng paa 15 Aar havde han ledsaget sin Fader paa en Reise. denne foretog for sin Sundheds Skyld til Tydskland og

Schweiz paa tre Maaneder, en Tid, der vedblev at være ham i uforglemmelig Erindring og fremkaldte Haabet om engang som Ældre at kunne gjentage en saadan Reise i større Omfang. Nu syntes Leiligheden at tilbyde sig, og ikke blot Lysten til at see sig om, men tillige Ønsket om at bringe nyt Liv ind i sine Studier ved nu ogsaa at øse ikke blot af Bøger, men af Livet selv, gjorde, at han meldte sig som Ansøger til de ledige Reisestipendier. Flere af disse bleve ham tilstaaede samt en særlig Understøttelse fra Cultusministeriet. Skjøndt forlovet rev han sig løs fra Hjemmet og drog afsted i Efteraaret 1855. Hovedmaalet for hans Reise var Rom; thi han ønskede at lære den catholske Kirke nærmere at kjende i dens rette Hjem, ligesom ogsaa Rom ved sine Minder fra den christelige Oldtid og ved sin Betydning for Kirkens Historie fremfor noget andet Sted tildrog sig hans Tanker. Fire Maaneder tilbragte han i den gamle Verdenshovedstad, rigelig beskjeftiget med al den aandelige Fylde, som den frembyder. Paa en hurtigere Rundreise besøgte han ogsaa de øvrige vigtigste Stæder i Italien. Før han drog til Rom, havde han i nogen Tid opholdt sig i Heidelberg, og efter at have forladt Italien valgte han Genf til sit Opholdssted. Her saavel som i Tydskland, hvor han havde benyttet sit Ophold i Heidelberg til at besøge det derværende Pastoralseminarium, var det uavnlig Nutidens kirkelige og theologiske Tilstande, som beskjeftigede ham. Da kastede en typhøs Feber ham paa Sygeleiet i Genf i Juli Maaned. og, skjøndt han lykkelig overstod Sygdommen, var han dog for svag og udmattet til at kunne fortsætte Reisen for det Første. I Efteraaret 1856 vendte han derfor tilbage til sit Fædreland. Skjøndt hans Reise saaledes blev afbrudt tidligere end han havde tænkt

sig, skjænkede den ham dog et saa skjønt og rigt Udbytte, som han overhovedet havde ventet sig, og som han nu haabede vilde komme ham tilgode i en fremtidig Virksomhed i sit Fædreland. Hvad denne angik, da havde han tildels under sit Ophold i Udlandet besluttet sig til ved sin Hjemkomst at beskæftige sig med Undervisningsfaget, hvortil han for Tiden følte sig mest hendraget, og det var da navnlig Undervisningen i Religion, han ønskede at overtage, dels fordi den stemmede mest med hans Studier og Tilbøielighed, dels fordi han syntes, at denne Undervisning i mange Hensender kunde være ham en gavnlig Forberedelse til en senere mulig geistlig Virksomhed. Da han nu ved sin Hjemkomst netop fandt en Plads ved Horsens lærde Skole opslaaet som ledig for en Lærer i Religion og hermed forbundet Undervisning i Modersmaalet, for hvilket Fag han nærrede særlig Kjærlighed og Interesse, saa troede han heri at see ligesom en Opfordring til at opgive den Tanke om et paany fortsat Ophold i Udlandet, med hvilken han var vendt hjem, for at forsøge Muligheden af at erholde en saadan Ansættelse i Hjemmet, som han netop havde ønsket sig. Det var ham heller ikke ukjært efter Reiselivets mangfoldige, vexlende Indtryk for en Tid at kunne ombytte det bevægede Liv i Hovedstaden med det stillere Liv i en mindre By, og i Skolens Rector forefandt han netop her en fordums høiagtet og afholdt Lærer, under hvem det vilde være ham kjært at komme til at arbeide. Han indgav derfor sin Ansøgning, og ikke lang Tid efter modtog han til sin Glæde sin Udnævnelse som constitueret Adjunct ved Horsens lærde Skole, hvorpaa han den 8de October f. A. tiltraadte sin Virksomhed ved Skolen.

IV. Undervisningen.

1. De ugentlige Undervisningstimers Fordeling paa de enkelte Lærefag vil sees af efterstaaende Tabel, paa hvilken A og B ved VII Kl. betyder ældste og yngste Afdeling, S og R ved III, IV og V Kl. studerende og ikke-studerende Disciple.

Fagene.	I.		III.		IV.		V.		VI.	VII.		Summa
	S.	R.	S.	R.	S.	R.	A	B				
Dansk	6	5	3	2	2	2	2	2	2	2	22	
Tydsk	5	4	3	3	3	3	3	3	"	"	21	
Fransk	"	5	4	3	3	3	3	3	"	"	18	
Engelsk	"	"	4	4	4	4	"	"	"	"	4	
Latin	"	"	8	9	9	9	9	10			45	
Græsk	"	"	"	5	5	5	5	6			21	
Hebraisk	"	"	"	"	"	"	3	3			6	
Religion	3	2	2	2	2	2	2	2			15	
Historie	4	4	3	3	3	3	4				24	
Geographi	3	2	2	1	2	2	"				12	
Regn. og Mathem.	4	4	4	4	4	4	4	4	4		32	
Naturlære	"	"	"	"	"	"	3				3	
Naturhistorie	3	3	2	2	2	2	"				14	
Skrivning	4	3	2	1	"	"	"				10	
Tegning	2	2	2	"	"	"	"				6	
Sang	1	1	1	1	1	1	1	1			4	
Gymnastik	2	2	2	2	2	2	2	2			7	
Ialt ugentl. Timer	37	37	38	34	38	28	38	28	38	37		

Undervisningens Fordeling paa Lærerne har været følgende:

1. Rector: Dansk, Latin og Græsk i VII Kl. 18 Tim.
2. Overlærer Ekerøth: Mathematik i IV—VII Kl., Naturlære i VII Kl., Tegning i I—III Kl. 29 —

3. Overlærer Thornam: Latin i III og VI Kl., Græsk i IV Kl., Engelsk for de ikke-studerende Disciple af III—V Kl. 26 Tim.
4. Adjunct Schmidt: Geographi i I—VI Kl., Regning i I—III Kl. 24 —
5. Adjunct Jørgensen: Historie i III—VII Kl., Naturhistorie i III—VI Kl., Skrivning i I og II Kl. 31 —
6. Adjunct Bisted: Fransk i II—VI Kl., Naturhistorie i I og II Kl. 24 —
7. Adjunct Bruun: Tydsk i I—VI Kl., Skrivning i III og IV Kl. 24 —
8. Adjunct Müller: Dansk i I og II Kl., Hebraisk i VII Kl. A og B, Historie i I og II Kl. 25 —
9. Adjunct Bøggild: Latin i IV og V Kl., Græsk i V og VI Kl. 28 —
10. Const. Adjunct Scharling: Dansk i III—VI Kl., Religion i I—VII Kl. 24 —
11. Timelærer Mørch: Sang 4 —
12. Adjunct Müller med Assistent: Gymnastik 7 —

2. Ifølge Rectors Indstilling bifaldt Ministeriet under 28de August og 1ste November f. A., at følgende nye Lære- og Læsebøger maatte indføres i Skolen, nemlig:

Borrings „*Album littéraire*“ for 5te Klasse istedenfor P. Mérimée's „*Colomba*“;

Fistaine's „engelske Parleur“ for de ikke-studerende Disciple istedenfor Maribo'e's „engelske Formlære“;

Rothwell's „*The English-reader*“ ligeledes for de ikke-studerende Disciple istedenfor Repps „*English stories*“ og

Lütken's „Dyreriget“ for 4de, 5te og 6te Klasse

istedenfor den tilsvarende Del af Bramsens og Dreiers Naturhistorie.

3. Følgende Pensa ere i Aarets Løb gennemgaaede i de forskjellige Fag og Klasser:

Dansk.

I. Kl. Hjorts Børneven (S. 80—273) er benyttet til Oplæsning, Gjenfortælling og sproglig Analyse. Af samme Bog ere 22 Digte lærte udenad. Bojesens Sproglære er læst indtil Ordstillingen, med Forbigaaelse af de fleste Anmærkninger. 3 Stile ere skrevne om Ugen og have bestaaet afvexlende i Dictat, Gjengivelse af en Fortælling, Oversættelse fra Tydsk og grammatikalske Øvelser. — II. Kl. Holst's prosaiske Læsebog (S. 59—96, 106—142, 156—248) er benyttet til Oplæsning og sproglig Analyse. Af Sammes poetiske Læsebog ere 10 Digte lærte udenad. Bojesens Sproglære repeteret. 2 Stile om Ugen af samme Indhold som i 1ste Klasse. — III. Kl. Af Holsts prosaiske Læsebog ere udvalgte Stykker af de forskjellige Afsnit benyttede til Oplæsning, sproglig Analyse og Øvelse i at forklare og udvikle det Læste. Af Sammes poetiske Læsebog ere endel af de lettere, især fortællende, Digte læste og forklarede, 4 længere Digte lærte udenad. Bojesens Sproglære repeteret. 1 Stil ugentlig, hvis Indhold afvexlende har været Fortælling, Beskrivelse, Gjengivelse efter Bibelhistorien og Naturhistorien, Omskrivning i Prosa af et Digt, af og til en let Tankeudvikling f. Ex. af et Ordsprog. — IV. Kl. Af Flørs Læsebog ere de vigtigste Stykker af Holberg, Ewald, Baggesen og Oehlen-schläger læste og gennemgaaede, hvorved tillige enkelte Partier af Grammatiken paany ere indøvede. Ogsaa af

Holsts prosaiske Læsebog ere enkelte Stykker læste. Efter Sammes poetiske Læsebog ere de ældre Digtere gennemgaaede med Benyttelse af de foranstaaende biographiske Noticer; af de nyere Digtere ere udvalgte Digte læste og 4 længere lærte udenad. Den nordiske Mythologi er gennemgaaet efter Dorphs Omrids og saaledes, at de mythologiske Forestillinger jevnlig er sammenholdte med de christelige; flere Sagn ere fortalte eller forelæste efter „Nordens Guder“. 1 Stil ugentlig, hvis Indhold har været Fortælling, Beskrivelse, Fremstilling af et og andet Parti af Historien eller Naturhistorien og lettere Begrebsudvikling. — V. Kl. Forskjellige større Digtværker af Holberg og Oehlenschläger samt Brudstykker af Poul Møller ere gennemgaaede og Tankeindholdet jevnlig efter Læsningen gjort til Gjenstand for skriftlig Udarbeidelse. Jevnsides med Læsningen af „Nordens Guder“ er Dorphs Omrids af Mythologien repeteret. Af Borgens Veiledning til Udarbeidelser i Modersmaalet ere de vigtigste Partier fra 21de til 34te Lection gennemgaaede. 1 Stil om Ugen. — VI. Kl. Den danske Literaturs Historie indtil Ewald er gennemgaaet efter Thortsens Haandbog og oplyst ved Læsning af enkelte af de deri omhandlede Værker. Desuden ere forskjellige Skrifter af nyere danske Forfattere læste, navnlig af Oehlenschläger, Heiberg og Poul Møller. 2 skriftlige Udarbeidelser om Maaneden. — VII. Kl. Thortsens Literaturhistorie fra Ewald indtil Enden. Dorphs Omrids af den nordiske Mythologi. Udarbeidelser ere skrevne over følgende Opgaver:

1. Hvorvidt kan man fra et Menneskes Ydre slutte sig til dets Indre?
2. Hvilke Hensyn bør lede os ved Valget af Livsstilling?
3. Hierarkiets Oprindelse og Udvikling i Middelalderen.
4. Om Ska-

deligheden af de fremmede Ord i vort Modersmaal og om deres For-
 trængelse ved danske Ord. 5. Den danske Folkecharakter. 6. Den
 saakaldte tredie Stands Opkomst og Stilling i Middelalderen. 7. Hvo
 er mest at beklage, den Blindfødte eller den Døvstumme? 8. Det
 christelige Haab. 9. I hvilken Betydning og med hvad Ret har man
 kaldt Klosterlivet det christelige Selvmord? 10. Sammenligning mellem
 Landlivet og Bylivet. 11. Athens politiske Tilstand paa Demosthenes's
 Tid. 12. Pietet. 13. Skildring af Ridderlivet. 14. Erindringens
 Værd.

Tydsk.

I. Kl. Banks Læsebog, 1ste Del, S. 1—5, 13—53
 og 68—141. Af Digtene i samme Læsebog ere 16 lærte
 udenad. Af Bruuns Grammatik er Formlæren læst, dog
 med Forbigaaelse af Kjønreglernes Undtagelser samt af
 enkelte mindre vigtige Paragrapher og Anmærkninger. Dictat
 en Gang om Ugen. — II. Kl. Banks Læsebog, 1ste Del,
 S. 141—240. Af samme Læsebog ere 8 Smaadigte lærte
 udenad. Af Bruuns Grammatik er læst det Meste af
 Formlæren, og af Syntaxen det Vigtigste af Casuslæren.
 Stilene have i den første Del af Aaret bestaaet i Indøvelse
 af Retskrivning og af Declinations- og Conjugationsformerne;
 i Aarets sidste Del ere Stile skrevne efter Wolles Mate-
 rialier. — III. Kl. Hjorts Læsebog, den prosaiske Del,
 S. 1—112 og S. 134—155. Af Bruuns Grammatik er
 Formlæren og af Ordføiningslæren det Vigtigste af Casus-
 læren læst og repeteret. 1 Stil ugentlig efter Wolles Ma-
 terialier. De skrevne Stile ere, efter at være rettede og
 gennemgaaede, lærte udenad. — IV. Kl. Hjorts Læsebog
 S. 195—290; af Jürs's og Rungs „deutsche Dichter“
 de med Stjerne betegnede Stykker indtil S. 145. Af Bruuns
 Grammatik Formlæren og det Vigtigste af Ordføiningslæren.
 Bresemanns „Stiløvelser for Begyndere“ ere benyttede

dels til mundtlig Oversættelse (S. 1—51) dels, en Gang om Ugen, til Stil. — V. Kl. Hjorts Læsebog S. 204—235 og S. 291—414; Jürs's og Rungs „deutsche Dichter“ S. 146—184 og S. 207—222. En Gang om Maaneden har hver af Disciplene opgivet et paa egen Haand læst Stykke af fortællende Indhold. Bruuns Grammatik. Lorenzens Stiløvelser ere benyttede dels til mundtlig Oversættelse (Nr. 1—4, 10—14, 20—24, 30—34 og 40—44) dels, en Gang om Ugen, til Stil. — VI. Kl. Hjorts Læsebog, S. 361—391 og S. 415—459 af den prosaiske og S. 116—171 af den poetiske Del; Jürs's og Rungs „deutsche Dichter“ S. 222—252. En Gang om Maaneden har hver af Disciplene opgivet et paa egen Haand læst Stykke af en tysk Forfatter. Grammatiken og Orddannelseslæren repeterede. Lorenzens Stiløvelser ere benyttede dels til mundtlig Oversættelse (Nr. 60—65, 70—74, 80—85, 90—94 og 100—105) dels, en Gang om Ugen, til Stil. En ganske kort Fremstilling af den tyske Literaturs vigtigste Phænomener er læst efter Manuscript.

Fransk.

II. Kl. Borrings Læsebog for Begyndere S. 14—56, 62—103, 112—122 og 134—149. Det Vigtigste af Formlæren efter Abrahams's Grammatik. — III. Kl. Borrings Læsebog for Mellemlasserne S. 74—174. Formlæren læst fuldstændigt efter Abrahams's Grammatik. — IV. Kl. Lassens Læsebog for Skolens lavere Klasser er læst fuldstændigt og de danske Stykker oversatte paa Fransk. Formlæren og 1ste Afsnit af Ordføiningslæren. — V. Kl. Brødrene Bjerrings *Recueil de morceaux en prose* læst fuldstændigt; Borrings *Album littéraire* S. 48—62 og

84—159. Formlæren og 1ste Afsnit af Ordføiningslæren repeterede; desuden læst §§ 236—337 med Forbigaaelse af enkelte Partier samt §§ 377—384. 1 Stil om Ugen efter Sibberns Stiløvelser, 2det Afsnit. — VI. Kl. P. Mérimée's *Colomba suivi de la Mosaique* S. 170—285 og 405—509. Af Borrings *Etudes littéraires* er læst Størstedelen af de prosaiske Læsestykker. Af Abrahams's Grammatik er læst §§ 385—413 og saavel Formlæren som Ordføiningslæren repeterede. 1 Stil om Ugen efter Sibberns Stiløvelser, 3die Afsnit. 2 Timer om Maaneden ere i Regelen anvendte til at prøve Disciplene i deres private Lecture.

Engelsk.

De ikke-studerende Disciple af 3die og 4de Klasse have læst Rothwells *English Reader* S. 1—64. Finstaines engelske Parleur. 2 Stile om Ugen i sidste Halvaar.

Latin.

III. Kl. Af Borgens Læsebog ere de 4 første Afsnit læste. Samlingen af Glosser (S. 1—16) er lært udenad. Af Madvigs Sproglære det Vigtigste af Bøiningslæren. — IV. Kl. Af Borgens Læsebog er læst 40 Fabler, 53 Stykker af 6te Afsnit og 47 af 7de; Jacobs's og Dörings „Lateinisches Elementarbuch“, 2det Bind, S. 42—83. Madvigs Sproglære indtil Ordføiningslærens 2det Afsnits 9de Capitel (Sætningsforbindelse). 2 Stile om Ugen. — V. Kl. Sallusts Jugurtha og Ciceros Tale for Roscius fra Ameria. Madvigs Sproglære. 2 Stile om Ugen eller istedenfor den ene af og til en Version. Øvelse i mundtlig Oversættelse fra Dansk paa Latin efter Ingers-

levs Materialier. — VI. Kl. Ciceros Tale for Archias; 3die og 4de Bog af Livius; 3die Bog af Virgils Æneide. Madvigs Sproglære. Af Bojesens Antiquiteter og Tregders Literaturhistorie ere enkelte Stykker læste efter det Anledning, Forfatterlæsningen har givet. Øvelse i mundtlig Oversættelse fra Dansk paa Latin efter Henrichsens Materialier. 2 Stile om Ugen eller istedenfor den ene af og til en Version. — VII. Kl. Tacitus's Agricola; 3die Bog af Livius (cursorisk); 1ste Bog af Ciceros *Tusculanæ disputationes*; 2den Bog af Seneca *de beneficiis*; 3die Bog af Virgils Æneide; 1ste Bog af Horats's Oder og 1ste Bog af hans Breve. Det ældste Parti har desuden repeteret Ciceros Taler for S. Roscius fra Ameria, for det Maniliske Lovforslag og hans 4 Taler imod Catilina; 4de og 5te Bog af Livius; 1ste Bog af Tacitus's *Annaler*; 2den Bog af Cicero *de officiis*; 1ste og 2den Bog af Virgils Æneide; 4de Bog af Horats's Oder og 2den Bog af hans Breve samt *ars poetica*. Madvigs Sproglære. Bojesens Antiquiteter. Det ældste Parti desuden Tregders Literaturhistorie. 2 Stile om Ugen eller istedenfor den ene af og til en Version; en Gang om Ugen afvexlende mundtlig Oversættelse fra Dansk paa Latin efter Ingerslevs Materialier og fra Latin paa Dansk efter Flemmers Udvalg af Sølvalderens Forfattere.

Græsk.

IV. Kl. Bergs Læsebog, første Afdeling fuldstændigt og af anden Afdeling (for andet Aars Cursus) de tre første Afsnit udtogsvis. Af Tregders Formlære er læst det Vigtigste af Lyllæren og Bøiningslæren i den almindelige Dialekt. — V. Kl. Bergs Læsebog, anden Afdeling, 5te

Afsnit; af Xenophons Anabasis 2den Bog og 1ste Kapitel af 3die Bog. Tregders Formlære med Undtagelse af Orddannelseslæren. — VI. Kl. Xenophons „Erindringer om Sokrates“, 4de Bog, og Herodots 7de Bog. Tregders Formlære. Madvigs Ordføiningrlære indtil 2det Afsnits 6te Kapitel (Participium). — VII. Kl. Herodots 7de Bog; Xenophons „Erindringer om Sokrates“, 4de Bog; Demosthenes's 5te og 6te philippiske Tale; 9de—12te Bog af Odysseen. Det ældste Parti har desuden repeteret: Herodots 1ste og 5te Bog; Isokrates's Panegyrikos; Platons Kriton; Iliadens 10de Bog; Tregders Anthologi med Undtagelse af de dramatiske Stykker. Grammatiken repeteret. Tregders Mythologi. Det ældste Parti desuden Tregders Literaturhistorie og Bojesens Antiquiteter.

Hebraisk.

VII. Kl. A. De 16 første Kapitler af Genesis. Formlæren efter Whitte. — VII. Kl. B. Genesis; de 15 første Psalmer; Propheten Jona cursorisk. Whittes Sproglære.

Religion.

I. Kl. Luthers Katechismus. Herslebs mindre Bibelhistorie. De vigtigste Partier af 1ste Mosebog ere oplæste for Disciplene. Nogle Psalmer lærte udenad. — II. Kl. De 4 første Kapitler af Balles Lærebog. Herslebs større Bibelhistorie indtil 4de Periode (Samuels Tid). Nogle Psalmer lærte udenad. — III. Kl. 5te, 6te og 8de Kapitel af Balles Lærebog. Herslebs Bibelhistorie fra 4de Periode (Samuels Tid) indtil 3die Afdeling (det jødiske Folks Historie tilende). — IV. Kl. De vigtigste Partier af Balles Lærebog ere

repeterede. Efter Herslebs Bibelhistorie er læst den evangeliske Historie med jævnlig Benyttelse af det nye Testamente. — V. Kl. De to første Kapitler af Gads Lærebog. Udsigt over det gamle Testaments Bøger samt den evangeliske Historie efter Hersleb. Jævnlig Bibellæsning. — VI. Kl. Gads Lærebog fra 3die Kapitel til 4de Kapitel II (S. 97—196). Repetition af Bibelhistorien. Bibellæsning. — VII. Kl. Johannes's Evangelium læst i Grundsproget. Gads Lærebog. Kirkehistorien efter Mørk-Hansens Lærebog.

Historie.

I. Kl. Oldtidens og Middelalderens Historie efter Kofods fragmentariske Lærebog. — II. Kl. Middelalderens og den nyere Historie efter samme Lærebog. — III. Kl. Den gamle Historie efter Bohrs Lærebog. — IV. Kl. Middelalderens Historie efter Bohrs og Allens Lærebøger. — V. Kl. Den nyere Tids Historie indtil Revolutionen 1789 efter samme Lærebøger. — VI. Kl. Den nyeste Tids Historie (fra Revolutionen 1789) efter samme Lærebøger. Repetition af Oldtidens Historie. — VII. Kl. Oldtidens, Middelalderens og den nyere Tids Historie indtil 1648 efter Kofod, Bohr og Allen; ved enkelte Afsnit af Oldtidens Historie er ogsaa Thrige benyttet. Det ældste Parti har desuden repeteret den nyere Tids Historie fra 1648 til Nutiden.

Geographi.

I. Kl. Oversigt over hele Jordbeskrivelsen efter Ingerslevs mindre Lærebog. — II. Kl. Velschows Geographi forfra indtil Spanien. — III. Kl. Europas øvrige

Lande efter samme Lærebog. Den gamle Geographi er gennemgaaet efter Kieperets Atlas ved Læsningen af Oldtidens Historie. — IV. Kl. Asien efter Velschow. — V. Kl. Asien, Afrika, Amerika og Australien efter samme Lærebog. — VI. Kl. Hele Geographien. Den gamle Geographi efter Königsfeldt.

Mathematik.

De tre nederste Klasser ere øvede i praktisk Regning efter Mundts Regnebog, I. Kl. indtil S. 45, II. Kl. fra S. 87—122, III Kl. fra S. 60—86. — IV. Kl. Ramus's Arithmetik S. 1—35. Mundts Geometri S. 1—50. — V. Kl. Ramus's Arithmetik S. 35—103. Mundts Geometri S. 50—115. — VI. Kl. Jürgensens Arithmetik S. 68—119. Mundts Geometri S. 115—200. — VII. Kl. A. Efter Jürgensens Arithmetik: Rækker, Logarithmer, Binomialformlen og Kjædebrøk. Ramus's Plantrigonometri og Mundts Stereometri. — VII. Kl. B. Repetition af det hele matematiske Pensum. Steens matematiske Geographi samt nogle Artikler af Olufsens Lærebog i Astronomien.

Naturlære.

VII. Kl. Den mekaniske Physik efter Ørsteds Lærebog. Ældste Afdeling har desuden repeteret den kemiske Physik efter Petersen.

Naturhistorie.

I. Kl. Bendyrene efter Strøms Lærebog. — II. Kl. Mennesket, Pattedyrene og Fuglene efter Bramsens og Dreiers Lærebog. — III. Kl. Krybdyr og Fiske samt

Repetition af Pattedyr og Fugle efter samme Lærebog. —
 IV. Kl. Den almindelige Botanik efter samme Lærebog,
 den specielle efter Petits Lærebog i Botanik. Indled-
 ningen til Hvirveldyrenes forskjellige Klasser efter Lütken's
 „Dyreriget“. — V. Kl. De hvirvelløse Dyr efter Lütken.
 Repetition af Botaniken. — VI. Kl. Repetition af Zoologien
 og Botaniken. Oversigt over Forverdenens Dyr og Planter
 efter Jørgensens Fremstilling i Programmet for 1853.

V. Videnskabelige Samlinger.

1. SKOLEBIBLIOTHEKET.

Siden Afslutningen af den i forrige Aars Program
 meddelte Fortegnelse er Skolens Bogsamling bleven forøget
 med følgende nye Skrifter, af hvilke de med * betegnede
 ere sendte fra Ministeriet:

Annuaire des deux mondes. 1855—56. Paris.

Arnd, E., De sidste 40 Aars Historie, 2. B. Supplement til *Beckers*
Verdenshistorie. Kbh. 1856.

Aus der Natur. Die neuesten Entdeckungen auf dem Gebiete der
 Naturwissenschaften. 7—9. H. Leipzig 1855 56.

Becker, A. W., Handbuch der römischen Alterthümer, fortges. von
 J. Marquardt. 4. Th. Leipzig 1855 56.

Benson-Buchwald, I., Om Kredit og Kreditanstalter. Kbh. 1856.

Burmeister, H., Geschichte der Schöpfung. Leipzig 1856.

Börgeesen, (Krig) Civilisationens, Humanitetens, Retfærdighedens, For-
 nuftens, Christendommens, Frihedens Fjende. Kbh. 1849. (6 Expl.)

Cæsar, J., Zeitschrift für die Alterthumswissenschaft. 14. Jahrg.
 Wetzlar 1856.

Ciceros Rede für Cn. Plancius, für den Schulgebrauch erklært von
E. Köpke. Leipzig 1856.

**la Cour, N. G.*, Lærebog i Gymnastik, Kbh. 1856.

- Curtius, G.*, De quibusdam Antigonaë Sophocleaë locis. Kilia 1856.
- Fistaine, G.*, Fransk-danske Samtaler. Kbh. 1856.
— Engelsk Elementarbog. Kbh. 1856.
- **Forchammer, G.*, Oversigt over det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger i 1855. Nr. 5—8.
- Goldschmidt, M.*, Nord og Syd, et Ugeskrift. 1856. Kbh.
- Grote, G.*, Geschichte Griechenlands, übertr. von *E. Höpfner*. 6. B. 1—2. Abth. Leipzig 1856—57.
- Henrichsen, C.*, Latinsk Læsebog med en kortfattet Grammatik for de første Begyndere. Omarbejdelse og Uddrag af *Gedikes* latinske Læsebog Bergen 1851.
- Winch, I.*, Dansk Sproglære til Skolebrug. Ribe 1856.
- Klee, F.*, De almenkulturhistoriske Principer for de europæiske Sprogs Dannelse. Kbh. 1857.
- Kort Udsigt over det philologisk-historiske Samfunds Virksomhed Aarene 1854—55 og 1855—56. Kbh.
- Lange, F.*, Skolen og Livet. 2. Halvdel. Kbh. 1856.
- Lautrup, I. H.*, Betragtninger over Erindring, Gjenkjendelse og Gjenforening efter Døden. Med Forfatterens Levnetsløb af *Dr. C. E. Scharling*. Kbh. 1857.
- Lehrs, K.*, Populære Aufsätze aus dem Alterthum. Leipzig 1856.
- **Levy, C. E.*, Christian Johan Berger, en literaturhistorisk Skizze. Kbh. 1856. (Universitetsprogr.)
- **Linde, A. C. P.*, Meddelelser angaaende Kjøbenhavns Universitet, den polytechniske Lærestalt, Sorø Akademi og de lærde Skoler med dertil hørende Realundervisning i Kongeriget Danmark for Aarene 1849—56. I. H. Universitetet. Kbh. 1857. (2 Expl.)
- Lütken, C. F.*, Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie Kbh. 1856.
- **Madvig, J. N.*, Om de grammatikalske Betegnelser Tilblivelse og Væsen. 1ste Stykke. Kbh. 1856, (Universitetsprogr.)
- Martensen, Biskop, I* Anledning af Pastor Grundtvigs Oplysninger om „Alterbogs-Daaben“. Kbh. 1856.
- Molbeck, C.*, Dansk Ordbog, 2den Udg., 5—6. H. Kbh. 1856—57.
*— Blandede Skrifter. 2den Samling. Kbh. 1853—55.
- Mynster, J. P.*, Blandede Skrifter. 6. B. Kbh. 1856.
- Mützel, W. J. C.*, Zeitschrift für das Gymnasialwesen. 10. Jahrg. Berlin 1856.
- Nägelsbach, K. F.*, Die nachhomerische Theologie des griechischen Volksglaubens bis auf Alexander. Nürnberg 1857.
- Neander, A.*, Allgemeine Geschichte der christlichen Religion und Kirche. I—II. B. Gotha 1856.
- Nordisk Universitets-Tidskrift. 2. Aarg. 1856.

- Overbeck, J.*, Pompeji in seinen Gebäuden, Alterthümern und Kunstwerken dargestellt. Leipzig 1856.
- Prescott, W. H.*, Erobringen af Mexico. Overs. af *L. Moltke*. 1. D. Kbh. 1856.
- **Ravn, N. E.*, Om Svangerskabets Grændser. Kbh. 1856. (Doctordisp.)
Revue des deux mondes. 25e anné. Paris 1856.
- Rigsdagstidende. 8de Session 1856. Kbh.
- Scharling, C. E.*, og *C. T. Engelstoft*, Nyt theologisk Tidsskrift. 7. B. Kbh. 1856.
- Skouboe, E.*, Udvalgte Digte til Udenadslæren. Kbh. 1856.
Statistisk Tabelværk. Ny Række. 12. B. 1. Afdeling. Kbh. 1856.
- Steenstrup, M. G. G.*, Dansk Maanedsskrift. 3. B. Kbh. 1856.
- Stieler, A.*, Hand-Atlas. Neue Bearbeitungen aus dem Jahre 1856. 5 Karten. Gotha 1857.
- Thornam, Chr.*, Afbildninger til Brug ved Undervisningen i Zoologi. 1. H. Kbh. 1856.
- Thukydides*, für den Schulgebrauch erkl. von *G. Boehme*. 1—2 B. Leipzig 1856.
- Trap, I. P.*, Statistisk-topographisk Beskrivelse af Kongeriget Danmark. 2—4. H. Kbh. 1856.
- Ugeskrift for den evangeliske Kirke i Danmark, udg. af *I. M. L. Hjort*. 1856, 2. B. 1857, 1. B. Kbh.
- **Wegener, C. F.*, Diplomatarium Christierni 1mi. Kbh. 1856.
- **Wiehe, F. G.*, De vestigiis et reliquiis synonymicæ artis Græcorum. Hauniæ 1896. (Doctordisp.)
- Wieseler, F.*, Denkmäler der alten Kunst. 2. B. 5. II. Göttingen 1856.
- Ørsted, A. S.*, Af mit Livs og min Tids Historie. 4. B. 1—2. H. Kbh. 1856—57.

Desuden har Bibliotheket modtaget Programmer fra de lærde Skoler i Danmark og Hertugdømmerne for 1856 og fra de lærde Skoler i Norge samt de preussiske Gymnasier for 1855.

2. DISCIPELBIBLIOTHEKET

har i dette Aar modtaget følgende Tilvæxt:

- Andersen, H. C.*, Samlede Skrifter. 23. B. Kbh. 1857.
- d'Aunet, Mad. L.*, Voyage d'une femme au Spitzberg. Paris 1855.
- Bernhard, C.*, Samlede Noveller og Fortællinger. 5—23. Levering. Kbh. 1856—57.

- Bojsen, L. N.*, Fortsatte Vandringer i det hellige Land. Haderslev 1856.
- Bulwer, E. L.*, Athenen, overs. af *I. Møller* 1—3. D. Kbh. 1856.
- Falkland, overs. af *I. R. Reiersen*. Kbh. 1856.
- Devereux, overs. af *F. Schaldemose*. 1—3. D. Kbh. 1856.
- Lucretia, overs. af *F. Schaldemose*. 1—3. D. Kbh. 1856.
- Den Fornægtede, overs. af *I. R. Reiersen*. 1—2. D. Kbh. 1857.
- Bödcher, L.*, Digte, ældre og nyere. Kbh. 1856.
- Bogh, E.*, Kalifen paa Eventyr, Sangspil. Kbh. 1857.
- Corne, H.*, Le Cardinal Mazarin. Paris 1853.
- Dickens, C.*, Skizzer. Overs. ved *L. Moltke*. Kbh. 1856.
- Erslev, E.*, Den danske Stat. 10—25. H. Kbh. 1856—57.
- Eschricht, D. F.*, Kaspar Hauser. Kbh. 1857.
- Euripides*, overs. af *C. Wülster*. Kbh. 1857.
- Fogh, C.*, *Chr. Lütken* og *Chr. Vaupell*, Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturriget. 3. B. Kbh. 1856.
- Grundtvig, S.*, Gamle danske Minder i Folkemunde. Ny Samling. Kbh. 1857.
- Grönlund, C.*, Planternes Bygning og Liv. Haderslev 1857.
- Hammerich, F.*, Danmark under Adelsvælden. 3. B. Haderslev 1856.
- Hertz, H.*, Dramatiske Værker. 13. B. Kbh. 1856.
- Hertz, H. A.*, Gustav Erichson Vasa, et historisk Digt. Kbh. 1856.
- Hostrup, C.*, Poetiske Skrifter. 5. B. Kbh. 1856.
- Kjøbenhavns Beskrivelse. Kbh. 1856.
- Michelet, J.*, Louis XI. et Charles le Téméraire. Paris 1853.
- Munch, A.*, Sorg og Trøst. Christiania 1856.
- Rosenhoff, C.*, Danmarks illustrerede Almanak for 1857. Kbh.
- Kjøbenhavn, illustreret Veiviser. Kbh. 1857.
- Sand, G.*, André. Paris 1856.
- Scott, W.*, Talismanen eller Richard Løvehjerte, overs. af *E. A. Boyc*. Kbh. 1856.
- Guy Mannering eller Stjernetyderen, overs. af *C. W. Hviding*. Kbh. 1856.
- Souvestre, E.*, Smaa-Noveller, overs. af *A. V. Fohlmann*. Kbh. 1856.
- Sterne, L.*, Tristram Shandy's Leben und Meinungen. Aus dem Englischen von Dr. G. N. Bärmann. 1—4. B. Berlin 1856.
- Thackeray, W. M.*, Barry Lyndons Memoirer, overs. fra Engelsk. Kbh. 1857.
- Thiele, I. M.*, Thyre Boløxe og Herremanden, Skuespil. Kbh. 1857.
- Thompson, D.*, Frihedsmændene fra Vermont. 1—4. D. Kbh. 1856—57.
- Thomsen, J.*, Vandringer paa Naturvidenskabens Gebet. Kbh. 1856.
- Thurah, L.*, Det sidste Bretlands-Tog. Odense 1856.
- Wetherell, E.*, Qveechy. Efter det Engelske ved *J. C. Magnus*. 1—3. D. Kbh. 1855—56.

Indtægt.

Beholdning fra forrige Aar	3 Rd. 40 Sk.
Bidrag af Deltagerne	64 - 56 -

i Alt 68 Rd. „ Sk.

Udgift.

Indkjøbte Bøger	31 Rd. 60 Sk.
-----------------------	---------------

Kassebeholdning 36 Rd. 36 Sk.

VI. Skolebeneficier og Legater.

Ifølge Rectors Indstilling have Skolens almindelige Beneficier for dette Skoleaar af Ministeriet været saaledes fordelte:

1. Høieste Stipendium 50 Rdlr.: 1. H. P. A. Lemming. 2. Chr. J. Pedersen. 3. R. N. F. Borch.

2. Mellemste Stipendium 35 Rdlr.: 1. G. C. P. L. de Fontenay. 2. J. M. M. Grabow. 3. C. C. Ekeroth. 4. N. H. Jørgensen.

3. Laveste Stipendium 20 Rdlr.: 1. E. v. Bøttger. 2. C. P. T. Knudsen. 3. J. P. C. Stephansen. 4. T. Petersen. 5. O. S. F. Wolder. 6. J. P. Røwe. 7. G. P. H. Borch.

4. Fri Undervisning: 1. H. C. A. Lund. 2. E. A. T. E. Søeborg. 3. H. A. Hansen. 4. C. D. Danielsen. 5. L. T. Mygind. 6. C. E. Jensen. 7. J. Paludan. 8. L. Arntzen. 9. H. H. W. Jensen. 10. J. S. Røwe. 11. F. V. Grüner. 12. L. P. Fabricius.

Af det Beløb af 300 Rdlr., som Ministeriet ved Loy af 10 April 1855, om Nedlæggelse af den lærde Skole i Kolding, § 3 er bemyndiget til i 5 Aar, fra bemeldte Skoles Nedlæggelse at regne, at anvende til Understøttelse for uformuende Disciple, der fra Kolding Skole formedelst dens Nedlæggelse gaae umiddelbart over til andre lærde Skoler, har en Understøttelse af 30 Rdlr. i dette Skoleaar været tillagt Disciplen C. C. Ekeroth.

Det Davidsenske Legat, 2 Portioner paa 10 Rdlr. hver, tillagdes Disciplene Chr. J. Pedersen og N. H. Jørgensen.

Af det Flensborgske Legat tilkjendtes overensstemmende med Fundatsen efter fuldendt Aarsprøve 1856 efternævnte Disciple de vedføjede Flidsbelønninger:

E. V. Bøttger: Oehlenschlägers Digterværker.

Th. Petersen: Oehlenschlägers Tragoedier.

G. P. H. Borch: Holbergs Comoedier.

L. Arntzen: Ingerslevs latinsk-danske og dansk-latinske Ordbog.

H. F. Paludan: Homers Iliade og Odysee, oversatte af Chr. Wilster.

C. Nielsen: Holbergs Comoedier.

Af Stipendieoverskuds-fonden have fire af Skolens forhenværende Disciple, nemlig Stud. theol. K. Th. Storm, Stud. phil. J. P. Bang, Stud. jur. Th. S. Rübner-Petersen og Stud. theol. A. Kirkeby erholdt Understøttelser, de to Førstnævnte af 60 Rdlr. og de to Sidstnævnte af 40 Rdlr. hver.

VII. Udtog af Skolens Regnskaber

for Aaret fra 1ste April 1856 til 31te Marts 1857.

A. DEN EGENTLIGE SKOLEKASSE.

Indtægt.

	Rdlr.	Sk.
1. Beholdning efter Regnskabet for 1855—56	2,815	3
2. Renter af Skolens Kapitalformue	94	„
3. Jordebogsindtægter	2,068	72
4. Indtægter af Kirker og Præstekald	100	„
5. Skolecontingenter	2,127	88
6. Indtægt af Svanes Legat	780	„
7. Bidrag fra Stipendieoverskuds-fonden	600	„
8. Tilskud fra den almindelige Skolefond	22,500	„
9. Refunderede Forskud til Livsforsikrings-Præmier	385	84
10. Afdrag paa Kjøbesummen for en solgt Byggeplads	620	„
11. Ifølge Decision tilbagebetalt af en Lærer for Extra- timer i Regnskabsaaret 1855—56	25	36
Summa Indtægt	32,116	91

Udgift.

1. Faste Gager til Skolens Lærere	10,196	„
2. For Timeundervisning	1,104	90
3. Pensioner	933	32
4. Tilskud til Bibliothek og videnskabelige Apparater	350	„
5. Bygningers og Inventariums Vedligeholdelse	228	62
6. Brændsels- og Belysnings-Fornødenheder	276	81
7. Skatter og Afgifter	164	59
8. Regnskabsføringen	358	56 ^{1/2}
9. Forskjellige løbende Udgifter:		
a) Skoleopvarmning og Rengjøring	182	„
b) Porto, Protokoller, Skrivematerialier og Af- skrivning	79	21
c) Programmer og Skolehøitideligheder	51	24
d) Andre Udgifter	43	27
10. Forskud til Livsforsikrings-Præmier	385	84
11. Afgivet til den almindelige Skolefond som Afdrag paa Kjøbesummen for en af Skolen solgt Bygge- plads (jfr. Indtægt 10)	620	„
Lateris	14,974	56 ^{1/2}

	Rdlr.	Sk.
Transport	14,974	56 ¹ / ₂
12. Ifølge Decision til forrige Aars Regnskab.....	2	20
13. Udgifter i Anledning af den nye Skolebygnings Opførelse	19,053	56
Summa Udgift	34,030	36 ¹ / ₂
lignet med Indtægten	32,116	91
bliver Underbalance	1,913	41 ¹ / ₂

B. LEGATERNE TIL SKOLENS BIBLIOTHEK.

Indtægt.

1. Beholdning efter forrige Aars Regnskab	83	3 ¹ / ₂
2. Renter... ..	„	48
3. Jordleie	70	„
4. Teilmanns Legat.....	20	„
5. Skolekassens Tilskud	350	„
Summa Indtægt	523	51 ¹ / ₂

Udgift.

1. Bøger og disses Indbinding.....	114	4
2. Physiske Apparater.....	10	20
Summa Udgift	124	24
Beholdning	399	27 ¹ / ₂
Balance	523	51 ¹ / ₂

C. FLENSBORGS LEGAT.

Indtægt.

1. Renter.....	„	48
2. Jordleie.....	64	„
Summa Indtægt	64	48

Udgift.

	Rdlr.	Sk.
1. Underbalance efter forrige Aars Regnskab.....	4	7 ¹ / ₂
2. Bogbinder-Arbejde.....	5	28
Summa Udgift	9	35 ¹ / ₂
Beholdning	55	12 ¹ / ₂
Balance	64	48

D. STIPENDIEFONDEN.

Indtægt.

Renter af Fondens Kapitalformue.....	463	77
--------------------------------------	-----	----

Udgift.

1. Udbetalte og oplagte Stipendier.....	355	„
2. Overført i Stipendieoverskuds-fonden.....	108	77
Balance	463	77

E. STIPENDIEOVERSKUDSFONDEN.

Indtægt.

1. Beholdning efter forrige Aars Regnskab.....	805	43 ¹ / ₂
2. Renter af Fondens Kapitalformue.....	929	20
3. Kornindtægter.....	620	63
4. Hanning Sogns Tiendeafgift.....	6	„
5. Andel af Svanes Legat.....	390	„
6. Davidsens Legat.....	20	„
7. Afgifter af Hansted Hospital.....	785	40
8. Oplagte Stipendier.....	85	„
9. Stipendiefondens Overskud.....	108	77
10. Overskud af en indløst Bankheftelse.....	62	23
Summa Indtægt	3,812	74 ¹ / ₂

Udgift.

	Rdlr.	Sk.
1. Skatter	3	56
2. Bidrag til 2 Enker i Horsens By.....	40	„
3. Davidsens Legat til 2 Disciple.....	20	„
4. Liqvideret i Tebstrup Byes Tiende	3	6 ¹ / ₂
5. Regnskabsprocenter	67	86 ¹ / ₂
6. Udbetalte Stipendier.....	45	„
7. Afgift til Skolekassen	600	„
8. Extraordinaire Understøttelser til 4 Studerende...	200	„
9. En Discipels Oplagspenge, indsatte i Veile Sparekasse	40	„
10. Udlaant Kapital	500	„
Summa Udgift	1,519	53
Beholdning	2,293	21 ¹ / ₂
Balance	3,812	74 ¹ / ₂

Aarsprøven og Afgangsprøven 1857

afholdes i følgende Orden:

I. DEN SKRIFTLIGE PRØVE.

Tirsdagen den 23de Juni.

9—1. VII. Dansk Stil. 4—8. VII. Latinsk Version.

Onsdagen den 24de Juni.

9—1. VII. Latinsk Stil. 4—8. VII. Arithmetik.

Torsdagen den 25de Juni.

9—1. VII. Geometri. 4—8. VI. Tydsk Stil.

Lørdagen den 11te Juli.

8—11. III. Dansk Stil. 8—12. VI. Latinsk Stil.

8—10^{1/2}. I. Dansk Stil. 8—10^{1/2}. V. Tydsk Stil.

10^{1/2}—1. V. Matematik. IV. Matematik.

IV. Tydsk Stil. II. Tydsk Version.

3—7. VI. Dansk Stil. 3—7. V. Dansk Stil.

3—5^{1/2}. III. Tydsk Stil. 3—6^{1/2}. IV. Dansk Stil.

I. Regning.

Mandagen den 13de Juli.

8—11. V. Latinsk Version. 8—10^{1/2}. VI. Matematik.

IV. Latinsk Stil. II. Dansk Stil.

III. Latinsk Stil og I. Tydsk Version.

Version. IV & III. Engelsk Stil.

12 3. VI. Latinsk Version. 12—2^{1/2}. IV. Latinsk Version.

V. Latinsk Stil. II. Regning.

III. Regning.

II. DEN MUNDTLIGE PRØVE.

Tirsdagen den 14de Juli.

I Klases Læsestue.		II Klases Læsestue.	
9—12 ^{1/2} .	VII. Latin.	9—11.	VI. Historie.
3—5.	V. Græsk.	11—1.	III. Religion.
5—7.	IV. Græsk.	3—6.	I. Geographi.

IV Klases Læsestue.

9—11.	IV. Tydsk.
11—1.	II. Geographi.
3—6.	VII. Religion.

Onsdagen den 15de Juli.

I Klases Læsestue.		II Klases Læsestue.	
9—11.	VI. Fransk.	9—11 ^{1/2} .	VII B. Mathematik.
11—1.	IV. Latin.	3—5 ^{1/2} .	VII. Naturlære.
3—6.	II. Dansk.	6—8.	IV. Historie.
6—8.	VI. Tydsk.		

IV Klases Læsestue.

9—11.	III. Historie.
11—1.	V. Naturhistorie.
3—6.	I. Naturhistorie.
6—8.	V. Religion.

Torsdagen den 16de Juli.

I Klases Læsestue.		II Klases Læsestue.	
9—11.	III. Latin.	9—12 ^{1/2} .	I. Tydsk.
11—1.	V. Latin.	3—6.	II. Tydsk.
3—6.	I. Religion.	6—7 ^{1/2} .	VII. Hebraisk.
6—7 ^{1/2} .	VI. Græsk.		

IV Klases Læsestue.

9—10 ^{1/2} .	VI. Geographi.
10 ^{1/2} —1.	II. Religion.
3—5.	IV. Geographi.
5—7.	III. Naturhistorie.

Fredagen den 17de Juli.

I Klases Læsestue.

9—12¹/₂. I. Dansk.3—6¹/₂. VII. Græsk.

II Klases Læsestue.

9—11¹/₂. III. Fransk.11¹/₂—1. V. Historie.

3—5. V. Tydsk.

5—7. IV. Fransk.

IV Klases Læsestue.

9—11. IV. Naturhistorie.

11—1. III. Dansk.

3—4¹/₂. VI. Naturhistorie.4¹/₂—7¹/₂. II. Historie.

Lørdagen den 18de Juli.

I Klases Læsestue.

9—11. VI. Latin.

11—1. VI. Matematik.

3—6¹/₂. I. Historie.

II Klases Læsestue.

9—11. VII A. Matematik.

11—1. IV. Religion.

3—5. III. Geographi.

5—7¹/₂. II. Naturhistorie.

IV Klases Læsestue.

9—12. II. Fransk.

12—1. IV. & III. Engelsk.

3—5. V. Fransk.

5—7¹/₂. V. Matematik.

Mandagen den 20de Juli.

I Klases Læsestue.

9—12¹/₂. VII. Historie.

II Klases Læsestue.

9—11. III. Tydsk.

11—1. IV. Matematik.

IV Klases Læsestue.

9—11. V. Geographi.

11—1. VI. Religion.

Tirsdagen den 14de Juli Efterm. Kl. 7—8, afholdes
Gymnastikprøven og

Løverdagen den 18de Juli Efterm. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ —8 $\frac{1}{2}$,
Sangprøven.

Tirsdagen den 21de Juli om Formiddagen Kl. 8 prøves
de til Optagelse i Skolen anmeldte Disciple.

Onsdagen den 22de Juli Kl. 11 bekjendtgjøres Prø-
vernes Udfald, hvorefter Sommerferien tager sin Begyndelse.

Mandagen den 24de August Kl. 8 begynder Undervis-
ningen i det nye Skoleaar.

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes herved
Disciplenes Fædre og Foresatte samt Enhver, der interesserer
sig for Skolens Virksomhed.

